ഒപ്പാ

- 1. ആമുഖം
- 2. പദ്ധതി വിവരണം
- 3. പദ്ധതി പ്രദേശം
- 4. പ്രോജക്ട് മാനേജ്മെന്റ്
- 5. ഉദ്ദേശ ലക്ഷ്യങ്ങൾ്
- 6. സംയോജിപ്പിക്കുന്ന വകുപ്പുകൾി്
- 7. വിഭവ അവലോകനം
- 8. പ്രവർത്തനതലങ്ങൾ
- 9. കർമ്മപദ്ധതികൾ
- 10. ഉപസംഹാരം

സമീപന രേഖ

1. ആമുഖം

കാട്ടാക്കട നിയോജക മണ്ഡലത്തെ സ്ത്രീ സൗഹൃദ നിയോജക മണ്ഡലമാക്കി മാറ്റുന്നതിനുള്ള ബ്ബഹത്തായ പരിശ്രമങ്ങൾക്ക് ഇടക്കം കറിക്കുകയാണ്. സ്ത്രീ-പുരുഷ അസമത്വം പരമാവധി ഇല്ലാതാക്കി സ്ത്രീ നീതിയിലധിഷ്ഠിതമായ വികസന നയം തയ്യാറാക്കി നടപ്പാക്കുന്നതിനാണ് ഇത്തരമൊരു ഉദ്യമം ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഇതുവഴി കാട്ടാക്കട നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന ആറ് പഞ്ചായത്തു പ്രദേശത്ത് അധിവസിക്കുന്ന സ്ത്രീകളുടെ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക പദവി ഉയർത്തുന്നതിനും സാമൂഹ്യ വികസനത്തിൽ ലിംഗ സമത്വം കൈവരിക്കുന്നതിനും സ്ത്രീകളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുമുള്ള പരിശ്രമങ്ങളാണ് ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. സാമൂഹ്യ ജീവിതത്തിന്റെ നാനാ മേഖലകളിൽ ഇന്ന് നിലനിൽക്കുന്ന ലിംഗ വിവേചനം ഇല്ലാതാക്കി സ്ത്രീകൾക്ക് അവസരസമത്വവും സ്വാതന്ത്ര്യവും ഇല്യനീതിയും ജീവിത സുരക്ഷയും കൈവരിക്കുന്നതിന് ലക്ഷ്യമിടുന്നതാണ് ഈ പരിപാടി.

പൊതുമണ്ഡലത്തിലാകെ സ്തീകളുടെ സജീവമായ പങ്കാളിത്തവും ഇടപെടലും ഉറപ്പാക്കി വികസന തീരുമാനങ്ങളിൽ സ്തീകളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കുന്ന എന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ കഴിയും എന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. സ്തീ നീതി പരിരക്ഷിക്കുന്നതിന് തടസ്സം നിൽക്കുന്ന സാമൂഹ്യ സാഹചര്യങ്ങളെ പ്രതിരോധിച്ചു കൊണ്ടും മറികടന്നു കൊണ്ടും മുന്നോട്ട് പോകുന്നതിന് ആവശ്യമായ ശക്തിയും കരുത്തും കൈവരിക്കാൻ സ്തീകളെ സജ്ജരാക്കുക എന്നതും ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യമാണ്.

2. പദ്ധതി വിവരണം

നീതിയിൽ അധിഷ്ടിതമായ സാമൂഹ്യ ജീവിതം സാധ്യമാക്കുകയാണ് വികസനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന ലക്ഷ്യം. സമൂഹത്തിലെ ഭ്രരിപക്ഷം വരുന്ന സ്ക്ലീകളെ കണക്കിലെടുക്കാതെയുള്ള വികസനം നീതിപൂർവമാവില്ല. എന്നാൽ ഇത്തരമൊര കാഴ്ചപ്പാട് ആസൂത്രണ വികസനത്തിൽ ഉൾചേർക്കാൻ കഴിയാതെ പോയത്തിന്റെ ഫലമായി സ്തീകൾ സാമൂഹ്യവും സാമ്പത്തികവുമായി പിന്തള്ളപ്പെടുകയും വികസന നേട്ടങ്ങളടെ നേരവകാശികളായി മാറുന്നതിന് വേണ്ടത്ര കഴിയാതെ പോകകയും ചെയ്ത. പൊതുമണ്ഡലങ്ങളിൽ സ്ത്രീകളുടെ സാന്നിദ്ധ്യവും പങ്കാളിത്തവും ഉറപ്പാക്കാൻ നമുക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. സാക്ഷരതയിലും വിദ്യാഭ്യാസത്തിലും മുന്നേറാൻ കഴിഞ്ഞുവെങ്കിലും കേരളത്തിലെ സ്ക്രീകൾ ലിംഗ പദവിയിലും സാമൂഹിക – സാമ്പത്തിക വളർച്ചയുടെ കാര്യത്തിലും ഇന്നും പിന്നോക്കമാണ്. വിഭവങ്ങളുടെ മേലുള്ള നിയന്ത്രണം സ്തീകൾക്ക് കൈവരിക്കാൻ കഴിയാത്തതിന്റെ ഫലമായി സാമൂഹ്യ – സാമ്പത്തിക നീതി കൈവരിക്കാൻ കഴിയാത്ത അവസ്ഥയാണുള്ളത്. കുടുംബത്തിനകത്തും സാമൂഹ്യ – രാഷ്ട്രീയ മേഖലകളിലും സ്തീകൾ ഒട്ടേറെ പ്രതിസന്ധികൾ നേരിടേണ്ടി വരുന്നു. സ്തീകൾ അനഭവിക്കുന്ന ഇത്തരം അവകാശ നിഷേധവും സാമൂഹ്യ – രാഷ്ട്രീയ – സാമ്പത്തിക പിന്നോക്കാവസ്ഥയ്ക്ക് പരിഹാരം കാണക എന്നത് ഏതൊരു വികസന മുന്നേറ്റത്തിനും അതൃന്താപേക്ഷിതമാണ്. സാമൂഹ്യ നീതിയിൽ അധിഷ്ടിതമായ നിർമ്മിതിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള പരിശ്രമങ്ങളുടെ ഭാഗമായുള്ള സമഗ്രമായ സ്ത്രീ വികസന പരിപാടിയാണ് "ഒപ്പം".

കാട്ടാക്കട നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട ആറു പഞ്ചായത്ത് പ്രദേശങ്ങളിൽ നടപ്പാക്കുന്ന സമഗ്രവും സംയോജിതവുമായ സ്ത്രീ വികസന പരിപാടിയാണ് "ഒപ്പം". ഈ പരിപാടിയിലൂടെ സ്ത്രീ സൗഹൃദപരമായ വികസന കാഴ്ചപ്പാട് വളർത്തിയെടുക്കുന്നതിനം സാമൂഹ്യ ജീവിതത്തിൽ കരുത്തോടെ ഇടപെടുന്നതിന് സ്ത്രീകളെ പ്രാപ്തരാക്കുന്നതിനം കഴിയും. കാട്ടാക്കട നിയോജക മണ്ഡലത്തിലെ സ്ത്രീകളുടെ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക പദവി ഉയർത്തുന്നതിനം സാമൂഹ്യ വികസനത്തിൽ ലിംഗ സമത്വം കൈവരിക്കുന്നതിനും സ്ത്രീകളുടെ അവകാശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുമുള്ള

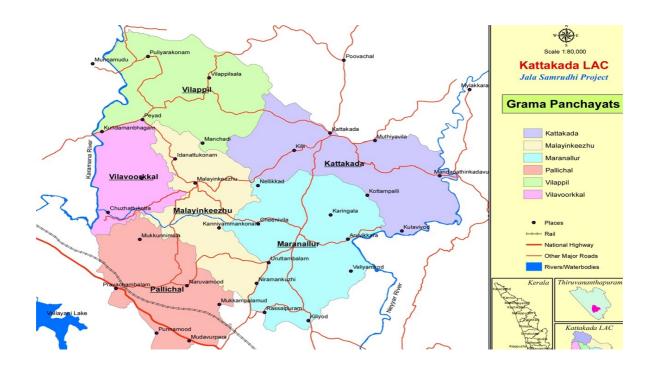
പരിശ്രമങ്ങളാണ് ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. സാമൂഹ്യ ജീവിതത്തിന്റെ നാനാ മേഖലകളിൽ ഇന്ന് നിലനിൽക്കുന്ന ലിംഗ വിവേചനം ഇല്ലാതാക്കി സ്ത്രീകൾക്ക് അവസരസമത്വവും സ്വാതന്ത്ര്യവും ഇല്യനീതിയും ജീവിത സുരക്ഷയും കൈവരിക്കു ന്നതിന് ലക്ഷ്യമിടുന്നതാണ് ഈ പരിപാടി. പൊതു മണ്ഡലത്തിലാകെ സ്ത്രീകളുടെ സജീവമായ പങ്കാളിത്തവും ഇടപെടലും ഉറപ്പാക്കി വികസന തീരുമാനങ്ങളിൽ സ്ത്രീകളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ കഴിയും. സ്ത്രീ നീതി പരിരക്ഷിക്കുന്നതിന് തടസ്സം നിൽക്കുന്ന സാമൂഹ്യ സാഹചര്യങ്ങളെ പ്രതിരോധിച്ചു കൊണ്ടും മറികടന്നു കൊണ്ടും മുന്നോട്ട് പോകുന്നതിന് ആവശ്യമായ ശക്തിയും കരുത്തും കൈവരിക്കാൻ സ്ത്രീകളെ സജ്ജരാക്കുക എന്നതും ഈ പരിപാടിയുടെ ലക്ഷ്യമാണ്.

സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ 2018-19 വർഷത്തെ ബഡ്ജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള ബഡ്ജറ്റ് കാഴ്ചപ്പാട് ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ടാണ് കാട്ടാക്കട നിയോജക മണ്ഡലത്തെ സ്തീ സൗഹൃദപരമാക്കി മാറ്റുന്നതിനായുള്ള "ഒപ്പം" എന്ന സമഗ്ര സ്തീ വികസന പരിപാടി രൂപകൽപ്പന ചെയ്ത് നടപ്പാക്കുന്നത്. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ വിവിധ വകപ്പകളിലൂടെയും വിവിധ സർക്കാർ ഏജൻസികളിലൂടെയും നടപ്പാക്കുന്ന സ്തീകളുടെ സാമൂഹ്യ – സാമ്പത്തിക പദവി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും ശാക്തീകരണ – പങ്കാളിത വർധനവിന്തം സഹായകമായ പദ്ധതികളേയും വിവിധ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളടെ പദ്ധതികളുടെയും, എാ.എൽ.എ യുടെ നിയോജക മണ്ഡല ആസ്തിവികസന ഫണ്ടിനെയും "ഒപ്പം" എന്ന പരിപാടിയിൽ സംയോജിപ്പിക്കുന്നതാണ്. അതോടൊപ്പം ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നം സഹകരണ ബാങ്കുകളിൽ നിന്നം പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ കഴിയുന്ന വിഭവ ശേഷിയേയും "ഒപ്പം" എന്ന പരിപാടിയിലൂടെ സംയോജിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

3. പദ്ധതി പ്രദേശം

113 ചതുരശ്ര മീറ്റർ വിസ്തതിയുള്ള കാട്ടാക്കട നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ കാട്ടാക്കട നിയോജക മണ്ഡലത്തിന്റെ മുഖ്യ സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സ് കാർഷിക മേഖലയാണ്. തെങ്ങ്, റബ്ബർ, നെൽക്മഷി, വാഴ, മരച്ചീനി, പച്ചക്കറി മുതലായവയാണ് പ്രധാനമായും സ്ത്രീ തൊഴിലാളികളിൽ ഭ്രരിഭാഗവും കാർഷിക ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. കാർഷിക ഉൽപാദന മേഖലയിൽ യന്ത്രവൽകരണം നിലവിൽ തൊഴിലാളികൾ മേഖലയിൽ വന്നിട്ടണ്ട്. ഈ പണിയെടുത്തിരുന്ന മറ്റ മേഖലകളിലേക്ക് മാറിപ്പോകന്നതിനാൽ കൃഷി യഥാസമയം ചെയ്യന്നതിനോ വിളവെടുക്കുന്നതിനോ കഴിയുന്നില്ല. ഭക്ഷ്യോൽപാദനത്തിൽ സ്വയം ത്തതിനാൽ വിപണിയെ ആശ്രയിക്കുന്ന ഒരു പ്രവണത ഇവിടെ കണ്ടുവരുന്നു. ഇവിടെ അധിവസിക്കുന്ന പട്ടിക ജാതി വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നവരെല്ലാം പരമ്പരാഗത കാർഷിക മേഖലയിൽ പണിയെടുത്തിരുന്നവരാണ്. കാർഷിക മേഖലയിൽ ഉണ്ടായ ഇവരുടെ ജീവിത രീതിയിലും സാരമായ മാറ്റം വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കരിങ്കൽ വ്യവസായം, കെട്ടിട നിർമ്മാണം, എന്നീ മേഖലകളിലേക്ക് ഈ വിഭാഗത്തിലുള്ളവർ തൊഴിൽ അന്വേഷിച്ച് പോകുന്നണ്ടെങ്കിലും ഇവരിൽ ദാരിദ്ര്യം ഇപ്പോഴം പ്രകടമാണ്. ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസം, മെച്ചപ്പെട്ട വാസ സൗകര്യങ്ങൾ, ആരോഗ്യ ശീലങ്ങൾ എന്നിവയിൽ ഇവരിപ്പോഴം പിന്നോക്കമാണ്. സ്തീകളോടുള്ള അവഗണന, സ്തീ പുരുഷ അസമത്വം, തൊഴിലിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന വരുമാനത്തിലുണ്ടാകുന്ന ഏറ്റക്കുറച്ചിലുകൾ, ആരോഗ്യ കാര്യങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകേണ്ട ബോധവൽകരണത്തിന്റെ കറവ് എന്നിവ പ്രശ്നങ്ങളാണ്. ഗതാഗത സൗകര്യങ്ങളില്ലാത്തതിനാലും നാമമാത്രമായി ഭ്രമിയുള്ള ആളകൾ തിങ്ങി പാർക്കുന്നതിനാലും ദൗർലഭ്യമുള്ളതിനാലും ജല വൈദ്യതി എല്ലായിടത്തം എത്താത്തതിനാലും പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്ന ചില ദരിദ്ര സങ്കേതങ്ങൾ ഇവിടെയുണ്ട്.

2011 ലെ കാനേഷ്യമാരി കണക്കുകൾ പ്രകാരം നിയോജക മണ്ഡലത്തിലെ ജനസംഖ്യ 227540 ആണ്. ഇതിൽ 116162 വനിതകളും 111378 പുരുഷൻമാരുമാണ്. 25093 പട്ടിക ജാതിക്കാരും, 776 പട്ടികവർഗ്ഗക്കാരും ഉൾപ്പെടുന്നു.

മാറനല്ലർ പഞ്ചായത്ത്:

കാട്ടാക്കട മണ്ഡലത്തിലെ മാറനല്ലൂർ പഞ്ചായത്തിലെ ജനസംഖ്യ 36832 ആണ്. 17949 പുരുഷന്മാരും 18883 സ്ത്രീകളുമാണുള്ളത്. ഇവരിൽ തൊഴിലെടുക്കുന്ന 14647 പേരിൽ 10522 പുരുഷന്മാരും 4125 സ്ത്രീകളുമാണ് ഉള്ളത്.

മാറനല്ലൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ലഭ്യമായ സ്ഥിതിവിവര കണക്കുകൾ അനസരിച്ച് ഭവന രഹിതരായ 654 പേരും, ഭൂമിയും വീടുമില്ലാത്ത 659 പേരുമുണ്ട്. തൊഴിൽ രഹിത വേതനം കൈപ്പറ്റുന്നവർ 1100 ആണ്. 2 എൽ.പി സ്കൂളുകളും 2 യു.പി സ്കൂളുകളും 1 ഹൈസ്കൂളുകളും ഒരു എയിഡഡ് ഹയർ സെക്കണ്ടറി സ്കൂളും 41 അംഗൻവാടികളും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ജനപ്രതിനിധികളിൽ 11 പേർ വനിതകൾ ആണ്. നിലവിൽ പഞ്ചായത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്ന 8 ആർട്സ് & സ്പോർട്സ് ക്ലബ്ലുകൾ ഉണ്ട്. 3 പ്രേരക് മാർ സാക്ഷരതാ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്നു. 17 ലൈബ്രറികളും പ്രവർത്തിക്കുന്നു. മാറനല്ലൂരിൽ ഒരു താലൂക്ക് ആശുപത്രിയും ഒരു പി.എച്ച്:സി യും ഉണ്ട്. 26 ആശാ വർക്കർമാർ ഈ ഈ പ്രദേശത്ത് സേവനം അനുഷ്യിക്കുന്നു. ഒരു പൊഇ ഗൌച്യാലയം മാത്രമാണ് ഇവിടെ ഉള്ളത്. ഒരു പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ ഉണ്ട്.

കാട്ടാക്കട പഞ്ചായത്ത്:

കാട്ടാക്കട മണ്ഡലത്തിലെ കാട്ടാക്കട പഞ്ചായത്തിലെ ജനസംഖ്യ 40448 ആണ്. 19838 പുരുഷന്മാരും 20610 സ്തീകളുമാണുള്ളത്. ഇവരിൽ തൊഴിലെടുക്കുന്ന 15424 പേരിൽ 11252 പുരുഷന്മാരും 4172 സ്തീകളുമാണ് ഉള്ളത്.

കാട്ടാക്കട മണ്ഡലത്തിലെ മലയിൻകീഴ് പഞ്ചായത്തിലെ ജനസംഖ്യ 37068 ആണ്. 18117 പുരുഷന്മാരും 18951 സ്തീകളുമാണുള്ളത്. ഇവരിൽ തൊഴിലെടുക്കുന്ന 14475 പേരിൽ 10310 പുരുഷന്മാരും 4165 സ്തീകളുമാണ് ഉള്ളത്.

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ലഭ്യമായ സ്ഥിതിവിവര അനസരിച്ച് ഭവന രഹിതരായ 564 പേരും, ഭൂമിയും വീടുമില്ലാത്ത 541 പേരുമുണ്ട്. പ്രധാന ഉപജീവന മാർഗ്ഗം കൃഷി ആണ്. തൊഴിൽ രഹിത വേതനം കൈപ്പറ്റന്നവർ 668 ആണ്. എയിഡഡ് മേഖലയിൽ ഉൾപ്പടെ 11 എൽ.പി സ്ക്ളകളം 2 യൂ.പി സ്ക്ളകളം 2 ഹെസ്കളുകളം (ഇതിലൊന്ന് ഗേൾസ് സ്കളാണ്) 35 അംഗൻവാടികളം പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ജനപ്രതിനിധികളിൽ 11 പേർ വനിതകൾ ആണ്. നിലവിൽ പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്ന 42 ആർട്സ് & സ്പോർട്സ് ക്ലബ്ബുകൾ ഉണ്ട്. 2 പ്രേരക് മാർ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നൽകുന്നു. നേതൃത്വം 15 ലൈബ്രറികളം പ്രവർത്തിക്കുന്നു. കാട്ടാക്കടയിൽ ഒരു സി.എച്ച്.സി ഉണ്ട്. 38 ആശാ വർക്കർമാർ ഈ ഈ പ്രദേശത്ത് സേവനം അനുഷ്പിക്കുന്നു. ഒരു പൊതു ശൌച്യാലയം മാത്രമാണ് ഇവിടെ ഉള്ളത്. ഒരു പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ ഉള്ള ഈ പഞ്ചായത്തിൽ ആഴ്ച്ചയിൽ രണ്ടു ദിവസം നിയമ സഹായ വേദിയിലൂടെ കേസുകൾ തീർപ്പാക്കാനുള്ള സംവിധാനം നിലവില്പണ്ട്.

മലയിൻകീഴ് പഞ്ചായത്ത്:

കാട്ടാക്കട മണ്ഡലത്തിലെ മലയിൻകീഴ് പഞ്ചായത്തിലെ ജനസംഖ്യ 37068 ആണ്. 18117 പുരുഷന്മാരും 18951 സ്ത്രീകളുമാണുള്ളത്. ഇവരിൽ തൊഴിലെടുക്കുന്ന 14475 പേരിൽ 10310 പുരുഷന്മാരും 4165 സ്ത്രീകളുമാണ് ഉള്ളത്.

മലയിൻകീഴ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ലഭ്യമായ സ്ഥിതിവിവര അനസരിച്ച് ഭവന രഹിതരായ 193 പേരും, ഭൂമിയും വീടുമില്ലാത്ത 504 പേരുമുണ്ട്. പ്രധാന ഉപജീവന മാർഗ്ഗം കൃഷി ആണ്. ആകെ ജനസംഖ്യയുടെ 20% പേർക്കാണ് സ്ഥിര വരുമാനമുള്ള തൊഴിൽ ഉള്ളത്. തൊഴിൽ രഹിത വേതനം കൈപ്പറ്റന്നവർ 622 ആണ്. 3 എൽ.പി സ്കൂളുകളും 2 യൂ.പി സ്കൂളുകളും 2 ഹൈസ്കൂളുകളും (ഇതിലൊന്ന് ഗേൾസ് സ്കളാണ്) 35 അംഗൻവാടികളം പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ജനപ്രതിനിധികളിൽ 10 പേർ വനിതകൾ ആണ്. നിലവിൽ പഞ്ചായത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്ന 12 ആർട്സ് & സ്പോർട്സ് ക്ലബ്ബകൾ ഉണ്ട്. 4 പ്രേരക് മാർ സാക്ഷരതാ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്നു. 2 പഞ്ചായത്ത് ലൈബ്രറികളം പ്രവർത്തിക്കുന്നു. മലയിൻകീഴിൽ ഒരു താലൂക്ക് ആശുപത്രിയും ഒരു സി.എച്ച്.സി യും ഉണ്ട്. 27 ആശാ വർക്കർമാർ ഈ ഈ പ്രദേശത്ത് സേവനം അനഷ്പിക്കുന്നു. ഒരു പൊതു ശൌച്യാലയം മാത്രമാണ് ഇവിടെ ഉള്ളത്. ഒരു പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ ഉള്ള ഈ പഞ്ചായത്തിൽ ആഴ്ച്ചയിൽ രണ്ടു ദിവസം നിയമ സഹായ വേദിയിലൂടെ കേസുകൾ തീർപ്പാക്കാനുള്ള സംവിധാനം നിലവിലുണ്ട്.

വിളപ്പിൽ പഞ്ചായത്ത്:

കാട്ടാക്കട മണ്ഡലത്തിലെ വിളപ്പിൽ പഞ്ചായത്തിലെ ജനസംഖ്യ 36212 ആണ്. 17595 പുരുഷന്മാരും 18617 സ്ത്രീകളുമാണുള്ളത്. ഇവരിൽ തൊഴിലെടുക്കുന്ന 14768 പേരിൽ 10238 പുരുഷന്മാരും 4530 സ്ത്രീകളുമാണ് ഉള്ളത്.

വിളപ്പിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ലഭ്യമായ സ്ഥിതിവിവര കണക്കുകൾ അന്നസരിച്ച് ഭവന രഹിതരായ 417 പേരും, ഭൂമിയും വീടുമില്ലാത്ത 610 പേരുമുണ്ട്. തൊഴിൽ രഹിത വേതനം കൈപ്പറ്റുന്നവർ 429 പേർ ആണ്. 3 എൽ.പി സ്കൂളുകളും 1 യൂ.പി സ്കൂളുകളും 39 അംഗൻവാടികളും പ്രവർത്തിക്കുന്നണ്ട്. ജനപ്രതിനിധികളിൽ 10 പേർ വനിതകൾ ആണ്. നിലവിൽ പഞ്ചായത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്ന 5 ആർട്സ് & സ്പോർട്സ് ക്ലബ്ബുകൾ ഉണ്ട്. 3 പ്രേരക് മാർ സാക്ഷരതാ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്നു. 3 പഞ്ചായത്ത് ലൈബ്രറികളും പ്രവർത്തിക്കുന്നു. വിളപ്പിൽ ഒരു താലൂക്ക് ആശുപത്രിയും ഒരു സി.എച്ച്.സി യും ഉണ്ട്. 26 ആശാ വർക്കർമാർ ഈ ഈ പ്രദേശത്ത് സേവനം അനുഷ്യിക്കുന്നു. ഒരു പൊതു ശൌച്യാലയം മാത്രമാണ് ഇവിടെ ഉള്ളത്. ഒരു പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ ഉണ്ട്.

വിളവൂർക്കൽ പഞ്ചായത്ത്:

കാട്ടാക്കട മണ്ഡലത്തിലെ വിളവൂർക്കൽ പഞ്ചായത്തിലെ ജനസംഖ്യ 31761 ആണ്. 15647 പുരുഷന്മാരും 16114 സ്ത്രീകളുമാണുള്ളത്. ഇവരിൽ തൊഴിലെടുക്കുന്ന 12222 പേരിൽ 8957 പുരുഷന്മാരും 3265 സ്ത്രീകളുമാണ് ഉള്ളത്.

വിളവൂർക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ലഭ്യമായ സ്ഥിതിവിവര കണക്കുകൾ അനസരിച്ച് ഭവന രഹിതരായ 268 പേരും, ഭൂമിയും വീടുമില്ലാത്ത 569 പേരുമുണ്ട്. തൊഴിൽ രഹിത വേതനം കൈപ്പറ്റന്നവർ 440 പേർ ആണ്. 3 എൽ.പി സ്കൂളുകളും 1 അംഗൻവാടികളും പ്രവർത്തിക്കുന്നണ്ട്. സ്കളകളം ഹെസ്കളം 30 ജനപ്രതിനിധികളിൽ 10 പേർ വനിതകൾ ആണ്. നിലവിൽ പഞ്ചായത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്ന 12 ആർട്സ് & സ്പോർട്സ് ക്ലബ്ബുകൾ ഉണ്ട്. 3 പ്രേരക് മാർ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സാക്ഷരതാ നേതൃത്വം നൽകുന്നു. 5 ലൈബ്രറികളം പ്രവർത്തിക്കുന്നു. വിളവൂർക്കൽ ഒരു താലൂക്ക് ആശുപത്രിയും ഒരു സി.എച്ച്.സി യും ഉണ്ട്. 21 ആശാ വർക്കർമാർ ഈ ഈ പ്രദേശത്ത് സേവനം അനഷ്ടിക്കുന്നു.

പള്ളിച്ചൽ പഞ്ചായത്ത്:

കാട്ടാക്കട മണ്ഡലത്തിലെ പള്ളിച്ചൽ പഞ്ചായത്തിലെ ജനസംഖ്യ 45219 ആണ്. 22232 പുരുഷന്മാരും 22987 സ്ത്രീകളുമാണുള്ളത്. ഇവരിൽ തൊഴിലെടുക്കുന്ന 16397 പേരിൽ 12266 പുരുഷന്മാരും 4131 സ്ത്രീകളുമാണ് ഉള്ളത്.

പള്ളിച്ചൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ലഭ്യമായ സ്ഥിതിവിവര കണക്കകൾ അനുസരിച്ച് ഭവന രഹിതരായ 527 പേരും, ഭൂമിയും വീടുമില്ലാത്ത 1169 പേരുമുണ്ട്. തൊഴിൽ രഹിത വേതനം കൈപ്പറ്റുന്നവർ 429 പേർ ആണ്. 7 എൽ.പി സ്കൂളുകളും 1 ഹൈസ്കൂളം (ഇതിലൊന്ന് ഗേൾസ് ഹൈസ്കളാണ്) സ്കളകളം 3 അംഗൻവാടികളം പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ജനപ്രതിനിധികളിൽ 13 പേർ വനിതകൾ ആണ്. നിലവിൽ പഞ്ചായത്തിൽ 23 ആർട്സ് & സ്പോർട്സ് ക്ലബ്ബുകൾ ഉണ്ട്. 2 പ്രേരക് സാക്ഷരതാ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്നു. ലൈബ്രറികളം പ്രവർത്തിക്കുന്നു. 26 ആശാ വർക്കർമാർ ഈ ഈ പ്രദേശത്ത് സേവനം അനഷ്പിക്കുന്നു. നിലവിൽ ശൌച്യാലയം ഒന്നം തന്നെ ഈ പഞ്ചായത്തിൽ വേദി ആഴ്ച്ചയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. നിയമസഹായ 2 ദിവസം പഞ്ചായത്തിൽ ഒരു ഹോമിയോ ഡിസ്പൻസറിയും ഒരു ആയുർവേദ ഡിസ്പൻസറിയും ഒരു കടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രവും പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

4. പ്രോജക്ട് മാനേജ്മെന്റ്

'**ഒപ്പം**' പദ്ധതിയുടെ നിർവ്വഹണം പ്രധാനമായും മൂന്ന് ഘട്ടങ്ങളിലായിട്ടാണ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. 3 മുതൽ 4 വർഷത്തിനുള്ളിൽ പൂർത്തീകരിക്കാനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഓരോ ഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങളം ചുവടെ ചേർക്കും പ്രകാരം ക്രമീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

ആസൂത്രണ ഘട്ടം:

പദ്ധതി പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ച് 6 മാസത്തിനുള്ളിൽ പ്രാരംഭ ഘട്ടം പൂർത്തീകരിക്കണം. പ്രധാനമായും ആസൂത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഈ ഘട്ടത്തിൽ നടത്തുന്നത്. ചുവടെ ചേർക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഈ ഘട്ടത്തിൽ പ്രധാനമായും നടത്തേണ്ടത്.

- പ്രാദേശിക സംവിധാനങ്ങളായ കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ, വിദദ്ധ ഗ്രൂപ്പുകൾ,
  സർക്കാർ/സർക്കാരിതര വകുപ്പുകൾ എന്നിവയുമായി ധാരണയിലെത്തുക.
- ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ, പരിശീലനങ്ങൾ എന്നിവ നടത്തുക.
- പദ്ധതിരേഖ തയ്യാറാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുക.
- പ്രശ്നങ്ങൾ, സാദ്ധ്യതകൾ, പരിഹാര നിർദ്ദേശങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ കണ്ടെത്തുക.
- പദ്ധതിരേഖ തയ്യാറാക്കി ബന്ധപ്പെട്ട തലങ്ങളിൽ പരിശോധിച്ച് അംഗീകാരം ലഭ്യമാക്കുക.
- വാർഷികപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുക.

നിർവ്വഹണ ഘട്ടം:

3 വർഷമാണ് പദ്ധതി രേഖയിലെ പ്രവർത്തികൾ നടപ്പാക്കുന്ന ഘട്ടം. നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ നടപ്പാക്കാൻ വേണ്ടി പദ്ധതിരേഖയിൽ ചേർത്ത് അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ള പ്രവൃത്തികൾ എല്ലാം തന്നെ ഈ ഘട്ടത്തിലാണ് നിർവ്വഹിക്കേണ്ടത്. എല്ലാ ഭാഗത്തും ആദ്യം മുതൽ അവസാനം വരെ ചെയ്യാവുന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ ലിസ്റ്റ് തയ്യാറാക്കി, അവയെ വിവിധ വാർഷിക പദ്ധതികളാക്കി തിരിക്കേണ്ടതാണ്.

തുടർ പ്രവർത്തന ഘട്ടം:

നിർവ്വഹണഘട്ടം കഴിഞ്ഞ് തുടർന്നുള്ള 6 മുതൽ 12 മാസക്കാലമാണ് ഈ ഘട്ടം. ഈ ഘട്ടത്തിൽ

- ഏറ്റെടുത്ത എല്ലാ പ്രവർത്തികളും പൂർത്തിയാക്കുക.
- പ്രോജക്ട് അവസാനിച്ചശേഷം നടത്തേണ്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ ക്രമപ്പെടു<u>ത്ത</u>ക.
- ജനകീയ സംവിധാനങ്ങൾ സ്ഥാപനവൽക്കരിക്കുക.
- വിജയകരമായ സ്തീ ശാക്തീകരണവും കർമ്മപദ്ധതികളും പ്രവർത്തനങ്ങളും
  കൂടുതൽ ഉയർന്ന നിലവാരത്തിലേയ്ക്ക് എത്തിക്കുക.
- ഓരോ ഇടപെടലിൻറെയും ഇണദോഷങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച റിപ്പോർട്ടം പൂർത്തീകരണ റിപ്പോർട്ടം തയ്യാറാക്കുക.
- ഡോക്യുമെൻറേഷൻ.
- പദ്ധതികൾ വിപുലീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സാങ്കേതിക സഹായം ലഭ്യമാക്കുക.
- ലക്ഷ്യങ്ങളം നേട്ടങ്ങളം വിലയിരുത്തുക.

5. ഉദ്ദേശ ലക്ഷ്യങ്ങൾ്

'ഒപ്പം' - സ്തീ സൗഹൃദ നിയോജക മണ്ഡലം പരിപാടിയുടെ മുഖ്യമായ ലക്ഷ്യങ്ങൾ താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്.

- സ്തീ പുരുഷലിംഗ പദവിയിൽ നിലനിൽക്കുന്ന അസമത്വവും അന്തരവും പരമാവധി കറയ്ക്കുക.
- സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക ശാക്തീകരണത്തിലൂടെ സ്തീ പദവി ഉയർത്തി സ്തീ നീതി കൈവരിക്കുക.
- സാമൂഹ്യ ജീവിതത്തിലും പൊതുമണ്ഡലത്തിലും സ്തീകൾ നേരിടുന്ന അസമത്വവും അസ്വാതന്ത്ര്യവും അവകാശ നിഷേധവും ഇല്ലാതാക്കുക.
- ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസ തൊഴിൽ രംഗങ്ങളിൽ ഇന്ന് നിലനിൽക്കുന്ന പിന്നോക്കാവസ്ഥയ്ക്ക് പരിഹാരം കാണുന്നതിന് സഹായകമായ വികസന നയങ്ങളും പരിപാടികളും ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പാക്കുക.
- സ്തീകളുടെ ജീവിത സുരക്ഷയും സാമൂഹ്യ സുരക്ഷയും ഉറപ്പാക്കുകയും ജീവിത വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന ഏറ്റവും ദുർബലരായ സ്തീകളുടെ സുരക്ഷയും സംരക്ഷണവും സാമൂഹ്യ പങ്കാളിത്തത്തോടെ ഉറപ്പാക്കുക.
- നിയോജക മണ്ഡലത്തിലെ മുഴുവൻ പൊതുസ്ഥാപനങ്ങളിലും സ്തീകൾക്ക് ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാന സൌകര്യങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കി സ്തീ സൗഹൃദ സ്ഥാപനങ്ങൾ ആക്കി മാറ്റക.
- സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയും പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടേയും പരമാവധി ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം പ്രയോജനപ്പെടുത്തി സ്ത്രീകളുടെ വികസനത്തിനും പദവി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും കഴിയും വിധം വികസന പ്രക്രീയയെ നീതിപൂർവ്വമാക്കി മാറ്റുക.
- വീടിനുള്ളിലും സാമൂഹ്യ ജീവിതത്തിലും സ്ത്രീകളുടെ തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിലുള്ള പങ്കാളിത്തവും കാര്യശേഷിയും ഉയർത്തി വികസന തീരുമാനത്തിന്റെ പ്രയോജനം പരമാവധി സ്ത്രീകൾക്ക് പരമാവധി ലഭ്യമാക്കുക.
- ജനാധിപത്യ ഭരണ നിർവ്വഹണത്തിൽ സ്തീകൾ സജീവമായി പങ്കെടുക്കുന്നതിനും തീരുമാനങ്ങൾ സ്ത്രീ സൗഹൃദപരമാക്കുന്നതിനും കഴിയുക.

- സ്തീകൾക്ക് എല്ലാ തലങ്ങളിലുമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസവളർച്ചയം സാംസ്കാരിക പുരോഗതിയം ഉറപ്പ് വരുത്തുക.
- സ്തീകളുടെ തൊഴിൽ നൈപുണ്യവും വൈദഗ്ധ്യവും വികസിപ്പിച്ച് തൊഴിൽ പങ്കാളിത്തവും സാമ്പത്തിക വളർച്ചയും കൈവരിക്കാൻ സഹായിക്കുക.
- സ്തീകളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യവും സുരക്ഷയും ഉറപ്പാക്കുകയും അവകാശങ്ങൾ
  സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- സാമൂഹ്യമായി ക്ലേശമനഭവിക്കുന്ന സ്ത്രീകളുടെ സാമൂഹ്യ സുരക്ഷയും ജീവിത സുരക്ഷയും ഉറപ്പാക്കുക.
- സ്തീകൾക്ക് വീടിനകത്തം പൊതുമണ്ഡലത്തിലും ജനാധിപത്യ പ്രക്രീയയിലും തുല്യ പങ്കാളിത്തവും തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിനം ഇടപ്പെടുന്നതിനമുള്ള കഴിവും കാര്യപ്രാപ്തിയും വളർത്തിയെടുക്കുക.
- എല്ലാവിധ ചൂഷണങ്ങളിൽ നിന്നം അതിക്രമങ്ങളിൽ നിന്നം മോചനം നേടുന്നതിന് കഴിയുകയും അതിക്രമങ്ങളെ പ്രതിരോധിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ പരിശീലനം നൽകുകയും ചെയ്യുക.
- എല്ലാ വിഭാഗങ്ങളിലും പെട്ട സ്ത്രീകളുടെ മാനസികവും ശാരീരികവുമായ ആരോഗ്യം സംരക്ഷിക്കുക.

6. സംയോജിപ്പിക്കുന്ന വകുപ്പുകൾി്

2018-19 തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അനുവദിച്ച പദ്ധതി വിഹിതത്തിൽ വനിതാ ഘടക പദ്ധതിയ്ക്ക് ആവശ്യം നീക്കീ വയ്ക്കേണ്ട തുകയ്ക്ക് പുറമെ ഈ വകപ്പുകൾക്ക് 2018-19 ജെൻഡർ & ചൈൽഡ് ബജറ്റിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള തുകയും കൂടി ഉപയോഗിച്ചാണ് "ഒപ്പം " ലക്ഷ്യത്തിലെത്തുന്നത്. ഇതിന് പുറമേ സന്നദ്ധ സംഘടനകളുടെ സഹകരണത്തിലൂടെയും മണ്ഡലത്തിലെ ജനങ്ങളുടെ സഹകരണവും ഒപ്പത്തിനൊപ്പം ഉണ്ടാവും.

ഇതിന പുറമേ വനിതാ വികസന കോർപറേഷൻ, വനിതാ കമ്മിഷൻ, സ്പോർട്സ് യുവജന ക്ഷേമ ബോർഡ്, വൈദ്യുതി വകപ്പ്, പൊതുമരാമത്ത് വകപ്പ്, ഐ.ടി വകപ്പ്, സഹകരണ വകപ്പ് , ഫിഷറീസ് വകപ്പ്, എക്ലൈസ് വകപ്പ്, ക്ഷീര വികസന വകപ്പ്, സാംസ്കാരിക വകപ്പ്, മനുഷ്യാവകാശ കമ്മിഷൻ, പത്രപ്രവർത്തക യൂണിയൻ, W&C Welfare Department, I & PRD, ഗതാഗത വകപ്പ്, പട്ടിക ജാതി വികസന വകപ്പ്, പട്ടിക വർഗ്ഗ വികസന വകപ്പ്, റവന്യൂ വകപ്പ് , വിദ്യാഭ്യാസ വകപ്പ്, സാമൂഹ്യ ക്ഷേമ വകപ്പ്, ആരോഗ്യ വകപ്പ്, LSGD, CRD, NABARD, MGNREGS, CDPO, NRHM, പോലീസ് & LAW, Poultry Development Corporation, KSFE, KFC, കടുംബശ്രീ, ശുചിത്വ മിഷൻ, ആർദ്രം, ലൈഫ്, ഹരിത കേരളം, പൊത്ര വിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണം, സാക്ഷരതാ മിഷൻ എന്നിവയുടെ വിവിധ തനത് ഫണ്ടുകളും പദ്ധതികളും ഒപ്പത്തിനൊപ്പം ചേർത്താണ് പദ്ധതി നിർവഹണം സാധ്യമാക്കുന്നത്.

'ഒപ്പം' – സമഗ്ര സ്ത്രീ വികസന പരിപാടിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പാക്കുന്ന വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വിവിധ വിഭവ സ്രോതസ്സുകൾ പ്രജോയനപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ വിവിധ വകുപ്പുകൾ നടപ്പാക്കുന്ന ജെൻഡർ ബഡ്ജറ്റിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള പദ്ധതി വിഹിതം. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി വനിതാഘടക പദ്ധതി വിഹിതം. നിയോജക മണ്ഡലം എം.എൽ.എ യുടെ ആസ്തി വികസന ഫണ്ടിൽ നിന്നുള്ള ധനസഹായം. വിവിധ ധനകാര്യ-സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ധനസഹായം. വിവിധ സംഘടനകൾ, സ്ഥാപനങ്ങൾ, വ്യക്തികൾ എന്നിവരിൽ നിന്നുള്ള ധനസഹായം.

വനിതാവികസന കോർപറേഷൻ, വനിതാ കമ്മിഷൻ തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ധന സഹായം. കേരള ഇൻസ്റ്റിട്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ലേഷന്റെ സഹായം. ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി, നാഷണൽ റൂറൽ ഹെൽത്ത് മിഷൻ തുടങ്ങിയ കേന്ദ്രാവിഷ്തൃത പരിപാടികളിൽ നിന്നുള്ള സഹായം എന്നിവ വഴിയാണ് പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ധനസമാഹരണവും ധനവിനിയോഗവും.

7. വിഭവ അവലോകനം

സാമൂഹിക അവസ്ഥ:

പ്രാഥമിക അസ്ഥാനത്തിൽ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ വിവരങ്ങളടെ മണ്ഡലത്തിലാകെ 4700 ഓളം ഭ്രരഹിത ഭവന രഹിതരും 2500 ഓളം കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഭവനരഹിതരും ഉള്ളതായി കണ്ടെത്താൻ 2019 ഓടെ എല്ലാവർക്കാം ലൈഫ് പദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തി വീടു നല്ലാൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ജലസമ്വദ്ധി പദ്ധതിയുടെ തുടർപ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ജല ദൗർലഭ്യം വലിയൊരളവുവരെ പരിഹരിക്കാൻ കഴിയും.

അനൗദ്യോഗിക കണക്കുകൾ കാണിക്കുന്നത് നിലവിൽ 75% ൽ അധികം സ്വകാര്യ ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം പുരുഷന്മാർക്ക് മാത്രമാണെന്നാണ്. സ്വത്തവകാശത്തിൽ സ്ത്രീകളുടെ ഈ പിന്നോക്കാവസ്ഥയും സാമൂഹ്യ മാറ്റത്തിന് തടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുന്നുണ്ടെന്ന വസ്തുത കാണാതെ പോകരുത്. സമാന ചിന്താഗതിയുള്ള സ്ത്രീകൾക്ക് ഒത്തുകൂടാനം ആശയങ്ങൾ പങ്കു വയ്ക്കാനമുള്ള പൊതു ഇടങ്ങൾ ഇവിടെ ഇല്ല എന്നതും ശ്രദ്ധേയമാണ്.

ജനകീയാസൂത്രണ പദ്ധതിയുടെ ആസൂത്രണ നിർവഹണ ഘട്ടങ്ങളിൽ എല്ലാ വിഭാഗം ജനങ്ങളുടെയും ഇടപെടൽ ഉണ്ടാവുന്നു എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. 33% സ്ത്രീ സംവരണം നിർബന്ധമാക്കിയഇ കൊണ്ടു മാത്രം ഭരണത്തിൽ വനിതകൾ പങ്കാളികൾ ആകന്ന സ്ഥിതിയാണിപ്പോഴുള്ളത്. സംവരണത്തിന്റെ ആവരണത്തിൽ നിന്ന് പുറത്ത് വന്ന് ഒപ്പത്തിനൊപ്പം ഭരണ നിർവഹണത്തിൽ പങ്കാളിയാകാൻ സ്ത്രീക്ക് കഴിയണം.

• സാമ്പത്തിക അവസ്ഥ:

പ്രധാനമായും കാർഷിക മേഖലയെ ആശ്രയിച്ച് ജീവിക്കുന്നവരാണ്. കൃഷി ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ചെലവിലുണ്ടായ വർദ്ധനവും കാർഷികോത്പന്നങ്ങളുടെ വിപണന സാധ്യതകളുടെ അപര്യാപ്തതയും ഈ മേഖലയിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനത്തിൽ വിലയൊരളവുവരെ കുറവിന് കാരണമായിട്ടുണ്ട്. കൂടുതൽ ശാരീരികാദ്ധ്വാനം വേണ്ട നിർമ്മാണ മേഖലയിലും കരിങ്കൽ ക്വാറികളിലും പണിയെടുക്കാൻ ഒരു ചെറിയ വിഭാഗത്തിനേ ആകുന്നുള്ളൂ. ജലസമൃദ്ധിയിലൂടെ കൈവരിക്കുന്ന ജല സ്വയംപര്യാപ്തത കാർഷിക മേഖലയിൽ ഒരു പുതിയ മുന്നേറ്റത്തിന് തുടക്കം കുറിക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാം.

• സാംസ്കാരിക അവസ്ഥ :

75 ഓളം ആർട്സ്/സ്പോർട്സ് ക്ലബ്ബുകളം 35 ഓളം വായനശാലകളം ആണ് ഈ മണ്ഡലത്തിൽ ഉള്ളത്. - സിനിമാ തീയറ്ററുകളും ഉണ്ട്. സ്കൾ കഴിഞ്ഞാൽ /കോളേജ് കലോത്സവങ്ങൾ കേരളോത്സവം മാത്രമാണ് യുവജനങ്ങളടെ സർഗശേഷി പ്രകടമാക്കാൻ അവസരമൊരുക്കുന്നത്. 'തേച്ചമിനക്കിയാൽ കാന്തിയും മൂല്യവും വച്ചിടും കല്ലുകൾ ഭാരതാംബേ... താണ കിടക്കുന്ന നിൻ കക്ഷിയിൽ ചാണ കാണാതെയാറേഴ കോടിയിന്നം' എന്ന പറഞ്ഞത് കഴിവുകൾ പ്രകടിപ്പിക്കാൻ കഴിയാത്ത നമ്മുടെ ഉള്ള യുവതയെക്കുറിച്ചാണോ എന്ന് തോന്നിപ്പോകന്നം.

നന്നായി പാടാനും നൃത്തം ചെയ്യാനും കവിതയും കഥയും എഴുതാനും ചിത്രം വരയ്ക്കാനും കഴിവുള്ള ധാരാളം പേർക്ക് പരിശീലനത്തിന്റെയും അവസരത്തിന്റെയും കുറവുകൊണ്ട് മാത്രം തിളങ്ങാൻ കഴിയാതെ പോകുന്നുണ്ട്.

ക്ഷേത്രങ്ങളിലെയും മറ്റ് മത സ്ഥാപനങ്ങളിലെയും ഉത്സവാഘോഷ ങ്ങളിൽ പ്രാദേശിക കലാകാരന്മാർക്ക് അവസരം നല്ലകവഴി സാംസ്കാരിക നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്താൻ കഴിയും. വീട്ടമ്മമാരുടെ കലാപരമായ കഴിവുകൾ പരിപോഷിപ്പിച്ചു വികസിപ്പിക്കാൻ 'ഒപ്പം ' ഒപ്പമുണ്ടാവും.

ആരോഗ്യ മേഖല :

താലൂക്ക് ആശുപത്രി, പി.എച്ച്.സി, സി.എച്ച്.സി, ആയുർവേദ -ഹോമിയോ ഡിസ്പൻസറികൾ, ആശാ വർക്കർമാർ, പാലിയേറ്റീവ് പ്രവർത്തകൾ എന്നിവയുൾപ്പെടുന്ന പ്രവർത്തന സന്നദ്ധമായ ആരോഗ്യ മേഖലയാണ് മണ്ഡലത്തിലുള്ളത്. രോഗികളെ ചികിത്സിക്കുക എന്നതിനപ്പുറം രോഗം വരാതെ നോക്കുക എന്ന തരത്തിലേക്ക് ജനങ്ങളെ ബോധവത്ക്കരിക്കുന്ന ഒരു ആരോഗ്യ സംസ്കാരം ഉണ്ടാവണം.

തുടക്കത്തിലേയുള്ള രോഗ നിർണ്ണയം പലപ്പോഴും കാൻസർ പോലുള്ള പല മാരക രോഗങ്ങളും ശരീരത്തെ കീഴ്ചെടുത്തുന്നതിന മുന്നെ ചികിത്സ ആരംഭിക്കുന്നതിന് സഹായിക്കും. ആശാ പ്രവർത്തകർ വഴി അവശ്യമരുന്നുകൾ രോഗികൾക്ക് എത്തിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ നിരാശ്രയരായ രോഗികൾക്ക് ആശ്വാസമാകാൻ കഴിയും.

സ്തീകളുടെ ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ യഥാസമയം കണ്ടെത്തി പരിഹരിക്കുന്നതിൽ നാം പലപ്പോഴം കാണിക്കുന്ന ഉദാസീനത ഒരു വലിയ സാമൂഹ്യ വിപത്താണ്. ആർത്തവ സമയത്തം പ്രസവാനന്തരവും ആർത്തവ വൃതിയാനം വിരാമത്തോടനബന്ധമായും ഹോർമോൺ കാരണം സ്തീകളിലുണ്ടാവുന്ന മാനസിക സമ്മർദ്ദം പലപ്പോഴം തിരിച്ചറിയപ്പെടാതെ പോകന്നം. ഇത് കുടുംബങ്ങളിൽ സുഹൃത്ബന്ധങ്ങളിൽ പൊതു ഉണ്ടാക്കുന്ന ചെറിയ ചെറിയ പൊട്ടിത്തെറികളാണ് പലപ്പോഴും മോചനമുൾപ്പെടെ കുടുംബങ്ങളെയും അതിലൂടെ സമൂഹത്തിന്റെ ആകെത്തന്നെയും സംതുലനാവസ്ഥ തെറ്റുന്ന അവസ്ഥയിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നത്.

വിദ്യാഭ്യാസ മേഖല :

'Catch them young' എന്ന നയത്തിലൂന്നി നിന്നു കൊണ്ട് സുവ്യക്തവും സുശക്തവുമായ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസ നയമാണ് കേരളത്തിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്. – എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകൾ ഉൾപ്പെടെ – ഹൈ സ്കൂളുകളാണ് കാട്ടാക്കട മണ്ഡലത്തിൽ ഉള്ളത്.

ഇവയ്ക്ക് പുറമെ യു.പി സ്കൂളുകളും എൽ.പി സ്കൂളുകളും ഉണ്ട്. വൃത്തിയുള്ള തുചീമുറി കളും തുദ്ധമായ കുടിവെള്ള ലഭ്യതയും ആൺകുട്ടികൾക്കൊപ്പം പെൺകുട്ടികൾക്കാം ഒഴിവു സമയം കായിക വിനോദങ്ങളിലേർപ്പെടാൻ കളിസ്ഥലങ്ങളും പല സ്കൂളുകളിലും ഇല്ല എന്നത് അടിയന്തിരമായി പരിഹരിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്.

കുട്ടികളിൽ നേതൃത്വ ഗുണം വളർത്താനം എതിർലിംഗത്തിൽ പെട്ട വൃക്തിയോട് സഹിഷ്ണതയോടെ ഇടപെടാനുള്ള കഴിവ് വളർത്താനം നല്ല വിദ്യാഭ്യാസത്തിലൂടെ കഴിയണം. കേവല വിജ്ഞാന സമ്പാദനത്തിനപ്പുറം നല്ല പൗരബോധമുള്ളവരാകണം. സൈബർ സാക്ഷരത നേടുന്നതിനൊപ്പം ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യ ജനനന്മയ്ക്ക് ഉപയുക്തമാക്കാൻ കഴിയുന്നവരായി വളരാൻ കുഞ്ഞുങ്ങളെ പ്രാപ്തരാക്കണം.

• തൊഴിൽ് മേഖല:

പ്രധാനമായും കാർഷിക മേഖലയിൽ പണിയെടുക്കുന്നവരാണ് മണ്ഡലത്തിലുള്ളവരെങ്കിലും കാർഷിക മേഖല നേരിടുന്ന വിവിധ പ്രശ്നങ്ങൾ കാരണം തൊഴിലവസരങ്ങൾ കുറഞ്ഞു വരുന്നതാണ് കണ്ടുവരുന്നത്.

സ്വയം തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളും സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളും ആരംഭിക്കുന്നതിനാണ് ഇനി ശ്രമിക്കേണ്ടത്. ഭക്ഷ്യോത്പന്ന നിർമ്മാണ യൂണിറ്റുകൾ മൂല്യവർധിത ഉത്പനങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കാം.

സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസം നേടിയ തൊഴിൽ രഹിതരുടെ കൂട്ടായ്മകൾ സംഘടിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. സ്വയം തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളിലൂടെ സ്ത്രീകൾക്ക് സാമ്പത്തിക സുരക്ഷിതത്വവും അതിലൂടെ സാമൂഹ്യ പദവിയും കൈവരും.

• ഗതാഗത മേഖല:

മണ്ഡലത്തിലെ ജനങ്ങൾ പ്രധാനമായും കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി യെയാണ് ഗതാഗതത്തിന് ആശ്രയിക്കുന്നത്. സ്വകാര്യ വാഹനങ്ങളുടെ ഉപയോഗം മറ്റു പ്രദേശങ്ങളിലെ പോലെ തന്നെ ഇവിടെയും കഴിഞ്ഞ 10 വർഷത്തിനുള്ളിൽ ഗണ്യമായി കൂടിയിട്ടുണ്ട്.

ഡ്രൈവിംഗ് ലൈസൻസുള്ള ഇരുചക്ര വാഹനം ഉപയോഗിക്കുന്ന സ്ത്രീകളുടെ എണ്ണത്തിലും വർധനവുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. വനിതാ ഓട്ടോ റിക്ഷകൾ നിരത്തുകളിൽ ഓടി തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. നഗരത്തിലേക്കും, മണ്ഡലത്തിനുള്ളിലും പിങ്ക് ബസ് സർവ്വീസുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

• നീതി ന്യായ സമ്പ്രദായം :

മണ്ഡലത്തിലുള്ള അഞ്ച് പോലീസ് സ്റ്റേഷനകളിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ട കേസുകളുടെ കഴിഞ്ഞ 5 വർഷത്തെ കണക്കുകൾ പരിശോധിച്ചാൽ സ്ത്രീകൾക്ക് നേർക്കുള്ള അക്രമങ്ങളുടെ എണ്ണത്തിൽ കാര്യമായ കുറവ് കാണാൻ കഴിയുന്നില്ല.

നിർഭയ പോലുള്ള പദ്ധതികളെ കുറിച്ച് സ്ത്രീ സമൂഹത്തെ ബോധവത്കരിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. ആക്രമികപ്പെടുന്ന വ്യക്തിയുടെ സ്വകാര്യത നഷ്ടപ്പെടാതെ തന്നെ നിയമ പരിരക്ഷ ലഭ്യമാക്കാൻ ഈ പദ്ധതിയിൽ വ്യവസ്ഥകളുണ്ട്. സൌജന്യ വൈദ്യ സഹായം, പുനരധിവാസം, എന്നിങ്ങനെ ഇരകളെ പൊതുധാരയിലേക്ക് തിരികെ എത്തിക്കാൻ നിയമം സഹായിക്കുന്നു.

ഗാർഹിക പീഡനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള സുരക്ഷയും തൊഴിലിടങ്ങളിലെ സുരക്ഷയും ഉറപ്പ് വരുത്താൻ നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങളിലൂടെ കഴിയും. എല്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലും നിയമസഹായ വേദി അത്യാവശ്യമാണെങ്കിലും പള്ളിച്ചൽ, കാട്ടാക്കട, മലയിൻകീഴ് പഞ്ചായത്തുകളിൽ മാത്രമാണ് നിയമസഹായ വേദി പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.

DETAILS OF CRIME CASES REGISTERED AGAINST WOMEN IN KATTAKKADA CONSTITUENCY FOR THE YEAR 2010 TO 2018 (UPTO JAN 2018)											
NAME OF POLICE STA- TION	CRIME HEAD	YEAR									
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kattakkada	Murder										
	Robbery										
	Rape	3	6	6	0	4	4	4	5		
	Molestation	13	23	27	27	18	21	13	19	4	
	498(A) IPC	10	11	10	10	10	6	14	7	1	
	308 IPC									1	
	Eve teasing	1		5	1			1	1	2	
	Kidnapping	2		1	5						
	304(B) IPC					1	1				
	DV Act					1	1				

	POCSO							2	6	
	JJ Act									
	Others									
	Murder									
Malayinkil	Robbery									1
	Rape	2	2	1	2	3	1	3	6	
	Molestation	17	8	9	10	11	17	21	16	
	498(A) IPC	5	8	10	11	10	6	2	7	
	308 IPC		-	10		10	0		,	
	Eve teasing	1					2		5	1
Ivialayilikii	Kidnapping	1	1			1			<u> </u>	1
	304(B) IPC	1								
	DV Act								1	
						1		1		
	POCSO					1		1	4	
	JJ Act					2				
	Others					2		1		
	Murder							1		
	Robbery		_	_	_	_	_	_	_	
	Rape	1	6	2	1	3	2	2	9	
	Molestation	18	12	12	18	20	18	5	9	
	498(A) IPC	5	9	8	4	4	5	4	4	
Vilappilsala	308 IPC									
	Eve teasing	2		5	1	1		1		
	Kidnapping			1	1					
	304(B) IPC									
	DV Act									
	POCSO							3		
	Murder				1	1				
	Robbery									
Maranalloor	Rape	1	2	1	1	2		4	3	
	Molestation	20	15	10	12	10	24	12	10	
	498(A) IPC	6	8	6	4	12		2	4	
	308 IPC									
	Eve teasing					2				
	Kidnapping			1			1	1		
	304(B) IPC									
	DV Act					3			1	
	POCSO							4		
	JJ Act									
	Others					3				
Naruvamood	Murder									
	Rape						2	2	1	1
	Molestation						8	8	2	1
	498(A) IPC						2	5	4	1
	DV Act						1	, J	~~'1~~	<u>_</u>
	POCSO							2		
	10030									

JJ Act					1
					_

• അനബന്ധ വിവരങ്ങൾ്:

സ്തീകൾക്ക് കറ്റകൃത്യങ്ങൾ വർദ്ധിച്ച് വരുന്നത് നേരെയുള്ള ആശങ്കാജനകമാണ്. 5000 ത്തോളം വരുന്ന ഭ്രഹിത ഭവനരഹിതരും ഭവനരഹിതരും സൂചിപ്പിക്കുന്നം. 4000 ത്തോളം ഉണ്ടെന്ന് കണക്കുകൾ നിയമാനുസ്തമുള്ള സംവരണത്തിലൂടെ അല്ലാതെ ജനാധിപത്യ പ്രക്രീയയിലും സ്തീകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും വികസന ആസൂത്രണ നിർവ്വഹണ പങ്കാളിത്തമുണ്ടാകണം.

ജീവിതശൈലീ രോഗങ്ങളും സമ്മർദ്ദങ്ങളാൽ ഉണ്ടാകുന്ന മാനസിക പ്രശ്നങ്ങളും പരിഹരിക്കേണ്ടതാണ്. സൈബർ സാക്ഷരത കൈവരിക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങളും ആരംഭിക്കണം.

കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ വൈദ്യപരിശോധന നടത്തി ക്യാൻസർ പോലുള്ള രോഗങ്ങൾ വരുന്നത് തടയാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ നടത്തേണ്ടതുണ്ട്. അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾക്ക് എതിരെയുള്ള ബോധവത്കരണം ആവശ്യമാണ്.

8. പ്രവർത്തനങ്ങൾ തലങ്ങൾ

(i) വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലെ മുന്നേറ്റം

- വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ എല്ലാ മേഖലകളിലും സ്തീകൾക്ക് അവസരം ലഭ്യമാക്കുക.
- സാങ്കേതിക നൈപുണ്യ വിദ്യാഭ്യാസം കൈവരിക്കുന്നതിന് അവസരം ലഭ്യമാക്കുക.
- പൊതു വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്തീ സൗഹൃദപരമാക്കി മാറ്റുകയും പ്രാഥമിക
   അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുക.
- വൃത്തിയുള്ള ശുചി മുറികൾ പെൺകുട്ടികൾക്ക് എല്ലാ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ലഭ്യമാക്കുക.
- എല്ലാ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിലും പെൺകുട്ടികൾക്ക് വിശ്രമമുറികൾ
  ലഭ്യമാക്കുക.
- ആധുനിക തൊഴിൽ മേഖലകളിൽ സ്തീകൾക്ക് പ്രവേശിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ നൈപുണ്യ വികസന സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുക.
- സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലുള്ള പെൺകുട്ടികളുടെ പിന്നോക്കാവസ്ഥ പരിഹരിക്കുക.
- പൊത്ര വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ നിലനിൽക്കുന്ന പെൺകുട്ടികളുടെ
  കൊഴിഞ്ഞുപോക്ക് അവസാനിപ്പിക്കുക.
- പെൺകുട്ടികളുടെ പഠന വൈകല്യങ്ങൾ നേരത്തേ തിരിച്ചറിഞ്ഞ് ആവശ്യമായ പരിഹാര ബോധന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പാക്കുക.
- പെൺകുട്ടികളുടെ ആരോഗ്യ പരിരക്ഷ സൗകര്യങ്ങൾ എല്ലാ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഏർപ്പെടുത്തുക.

(ii) തൊഴിൽ വൈദഗ്ധ്യവം പങ്കാളിതവം ഉയർത്തുക.

 സ്വയം തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളും ഗ്രൂപ്പടിസ്ഥാനത്തിലുമുള്ള തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ നൈപുണ്യശേഷി വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുക.

- തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ വായ്പ, സാങ്കേതിക വൈദഗ്ധ്യം, മാർക്കറ്റിംഗ് സംവിധാനം എന്നിവ ലഭ്യമാക്കുക.
- കാർഷിക മേഖലയിലെ വളർച്ച ഉറപ്പാക്കും വിധം ആധുനിക സാങ്കേതിക വൈദഗ്ധ്യത്തോടെ കൃഷിയിൽ ഏർപ്പെടുന്നതിനുള്ള സഹായം ലഭ്യമാക്കുക.
- കാർഷികോത്പനങ്ങളെ മൂല്യ വർദ്ധിത ഉൽപ്പനങ്ങളാക്കി
  മാറ്റന്നതിനാവശ്യമായ പിന്തുണാ സംവിധാനം ഉറപ്പാക്കുക.
- പ്രാഥമിക സാമ്പത്തിക വികസന മേഖലയിലും സേവന മേഖലയിലും വ്യാവസായിക ഉൽപ്പനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിലും വൃക്തിഗതവും ഗ്രൂപ്പ് അടിസ്ഥാനത്തിലുമുള്ള സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് സഹായകമായ സംരംഭകത്വ വികസന പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുക.
- സൂഷ്മതല ഉൽപ്പാദക സംരംഭങ്ങളുടെ ഉൽപ്പനങ്ങൾ വിറ്റഴിക്കുന്നതിനം
  ഇണമേൻമ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനം ബ്രാന്റിംഗിനം ആവശ്യമായ സഹായങ്ങൾ
  ലഭ്യമാക്കുക.
- സ്തീകളുടെ വ്യാവസായിക വികസനത്തിന സഹായകമായ കോമൺ ഫെസിലിറ്റി സെന്റർ ഏർപ്പെടുത്തുക.
- വിപണനത്തിന് സഹായകമായ സ്ഥിരം ട്രേഡ് ഫെയർ സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക.

(iii) ആരോഗ്യ പരിരക്ഷ ഉറപ്പ വരു<u>ത്ത</u>ന്നം.

- സ്തീകളുടെ ആരോഗ്യ സുരക്ഷ ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനാവശ്യമായ പരിപാടികൾ നടപ്പാക്കുക.
- കൗമാരക്കാരായ പെൺകുട്ടികളുടെ ആരോഗ്യ പരിരക്ഷയ്ക്ക് പ്രത്യേക പരിഗണന നല്ലക.
- പ്രജനന ആരോഗ്യത്തിന് എല്ലാവിധ സൗകര്യങ്ങളും അവബോധവും ഉറപ്പാക്കുക.
- സ്തീകളുടെ മാനസിക ആരോഗ്യ പരിരക്ഷക്ക് ആവശ്യമായ കൗൺസിലിംഗ് സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക.

- സ്തീകളുടെ സാമൂഹ്യ ക്രട്ടായ്മയെ ശക്തിപ്പെടുത്തി സാമൂഹ്യ രംഗത്തെ പങ്കാളിത്തവും സാമൂഹ്യ ആരോഗ്യവും ശക്തിപ്പെടുത്തുക.
- തൊഴിലെടുക്കുന്ന സ്തീകളുടെ കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് ആവശ്യമായ ശിശ്ര പരിപാലന സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക.
- സ്തീകളുടെ പോഷകാഹാര കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിനം ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷയ്ക്കാ
  ആവശ്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുക.
- ജെവ പച്ചക്കറി വ്യാപനത്തിലൂടെ സ്തീകളുടെ പോഷകാഹാര കുറവും ആരോഗ്യ സുരക്ഷയും ഉറപ്പാക്കുക.

(iv) സ്തീ സ്വാതന്ത്ര്യം സംരക്ഷിക്കുക.

- സ്തീകളുടെ സഞ്ചാര സ്വാതന്ത്രവും സുരക്ഷയും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.
- ഗതാഗതാ സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും പിങ്ക് ടാക്സി, ഗ്രൂപ് ടാക്സി
  സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യക.
- സ്തീകൾക്ക് ഡ്രൈവിംഗ് പരിശീലനം നൽകി സ്വതന്ത്രമായ സഞ്ചാര സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക.
- അസമയത്ത് യാത്ര ചെയ്യേണ്ടിവരുന്ന സ്ത്രീകളുടെ സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഓൺലൈൻ ഹെൽപ് സിസ്റ്റം ഏർപ്പെടുത്തുക.
- പോലീസ് സ്റ്റേഷനുകൾ സ്ത്രീ സൗഹൃദ കേന്ദ്രങ്ങളാക്കി മാറ്റുകയും സ്ത്രീ
  സുരക്ഷയ്ക്കായി പോലീസിന്റെ സേവനം ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുക.
- ചെൽഡ് ലൈൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ജാഗ്രതാസമിതികൾ, എന്നിവയുടെ പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമമാക്കി സ്തീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും എതിരെയുള്ള അതിക്രമങ്ങളിൻമേൽ കർശന നടപടി സ്വീകരിക്കുക.
- സ്തീകളുടേയും പെൺകുട്ടികളുടേയും സ്വയരക്ഷയ്ക്ക് ആവശ്യമായ കായിക പരിശീലനം ലഭ്യമാക്കി സ്തീ ശാക്തീകരണം സാദ്ധ്യമാക്കുക.
- സ്തീകൾക്കെതിരെയുള്ള പീഡനങ്ങൾ തടയുന്നതിനം സംരക്ഷണം നല്ഛന്നതിനം
  ആവശ്യമായ നിയമ അവബോധം വളർത്തുക.

(v) സാമൂഹ്യ സുരക്ഷയം ജീവിതസുരക്ഷയം ഉറപ്പാക്കുക.

- സാമൂഹ്യമായി ക്ലേശ സാഹചര്യത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന സ്ത്രീകളുടെ സുരക്ഷ ഉറപ്പാക്കുക.
- ഭിന്നശേഷിക്കാരായവരും മാറാരോഗികളായവരും ആയ നിരാലംബരായ സ്തീകളുടെ സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുക.
- മാനസിക രോഗം ബാധിച്ചവരും മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരു
  മായവരുടെ സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുക.
- ദാരിദ്ര്യമനഭവിക്കുന്നവരും വിധവകളുമായ സ്തീകൾക്ക് അടിസ്ഥാന ജീവിത സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുക.
- അതിക്രമങ്ങൾക്ക് ഇരയാകുന്ന സ്ത്രീകളുടെ നിയമപരവും സാമൂഹ്യവുമായ സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുക.
- സ്തീകളുടേയും കുട്ടികളുടേയും സുരക്ഷ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും പീഡനങ്ങൾക്കിര യാകുന്നവരെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ജാഗ്രതാസമിതികളുടെ പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമമാക്കുക.

(vi) ജനാധിപത്യ പ്രക്രീയയിൽ ഉയർന്ന പങ്കാളിത്തം

- സ്തീകൾക്ക് സാമൂഹ്യ ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ മേഖലകളിലും പങ്കാളികളാകുന്ന തിനുള്ള കാര്യപ്രാപ്തി വളർത്തി എടുക്കുക.
- സ്തീകളുടെ ജീവിതത്തെ ബാധിക്കുന്ന എല്ലാ രംഗങ്ങളിലും; വീടിനുള്ളിലും വീടിനുപുറത്തും തീരുമാനമെടുക്കുന്ന പ്രക്രിയയിൽ സജീവമായി ഇടപെടുന്നതിന് കരുത്ത് പകരുന്ന വിപുലമായ കാര്യപ്രാപ്തി വികസന പരിപാടി നടപ്പാക്കുക.
- തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ അംഗങ്ങളായിട്ടുള്ള സ്തീകൾക്ക് ഫലപ്രദമായ കാര്യപ്രാപ്തിയും നേതൃശേഷിയും വളർത്തുന്നതിനാവശ്യമായ പരിശീലനം ലഭ്യമാക്കുക.
- സൂക്ഷ്മ തലത്തിലുള്ള ജനാധിപത്യ വേദികളിൽ; ഗ്രാമസഭ, അയൽകൂട്ടങ്ങൾ,
  സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങൾ, പ്രകൃതിവിഭവ സംരക്ഷണ സമിതികൾ
  തുടങ്ങിയവയിലെല്ലാം തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുന്നതിനും അവയെ സ്തീ

- സൗഹൃദപരമായി പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിനം ആവശ്യമായ കാര്യപ്രാപ്തി വളർത്തുക.
- നിയോജക മണ്ഡലത്തിലെ സ്ത്രീ സൗഹൃദ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിനം നടപ്പാക്കുന്നതിനം വിലയിരുത്തുന്നതിനം സഹായകമായ ജെൻഡർ നയ രൂപീകരണ സമിതി/ജെൻഡർ അഡ്വൈസറി കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നതാണ്.

9. കർമ്മപദ്ധതികൾ

ആശ്വാസം (രോഗ നിർണ്ണയ ക്യാമ്പുകൾ)

- സ്തീകൾ നേരിടുന്ന സ്തനാർബ്ബദം, ഗർഭാശയ ക്യാൻസർ, തൈറോയിഡ് തുടങ്ങിയ രോഗങ്ങൾക്കുള്ള നിർണ്ണയത്തിനം ചികിത്സയ്ക്കുമായുള്ള വ്യാപകവും തുടർച്ചയായതുമായ മെഡിക്കൽ ക്യാമ്പുകൾ.
- 2. ഗർഭിണികൾക്കുള്ള പോഷകാഹാരം.
- 3. പ്രതിരോധ കുത്തിവയ്പ്പകൾ.
- 4. ജീവിത ശൈലീ രോഗങ്ങൾക്കുള്ള മരുന്നുകൾ വിതരണത്തിനുള്ള സംവിധാനം.
- 5. നിരാലംബരായ വയോജനങ്ങൾക്ക് ചികിത്സ.
- 6. മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരുടെ പുനരധിവാസം.
- മാനസിക സമ്മർദ്ദം നേരിടുന്ന വിവിധ പ്രായത്തിൽ പെട്ടവർക്കുള്ള കൗൺസിലിംഗ്.
- 8. ആശുപത്രികൾ രോഗി സൗഹൃദം ആക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ.
- 9. ആരോഗ്യ പ്രവർത്തകരെ (JPHN-HI) കൃത്യമായി രോഗ പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ.
- 10. മഴക്കാലപൂർവ്വ ശുചികരണവും പകർച്ചവ്യാധി പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

• കൈനീട്ടം (സ്തീ സൗഹൃദ വായ്പകൾ)

സ്ത്രീകൾക്ക് വിവിധ സംരംഭങ്ങൾ, സ്വയം തൊഴിലുകൾ എന്നിവ ആരംഭിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ സാമ്പത്തിക സഹായത്തിനായി വനിതാ വികസന കോർപറേഷൻ, ദേശസാൽകൃത ബാങ്കുകൾ, സഹകരണ ബാങ്കുകൾ എന്നിവ മുഖേനയുള്ള വായ്പ ലഭ്യമാക്കുന്നതി നാവശ്യമായ സഹായങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം.

റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ടുകൾ ഫലപ്രദമായി വിനിയോഗിക്കുന്നതിനള്ള സാമ്പത്തിക ഉപദേശം നൽകുക, സാങ്കേതിക വിദൃഭ്യാസം നേടിയ വനിതകൾ അംഗങ്ങളായ ഗ്യപ്പകൾക്ക് സ്റ്റാർട്ടപ്പ് <u>ത</u>ടങ്ങുന്നതിനള്ള സാങ്കേതിക സാമ്പത്തിക ഉപദേശം നൽകക, ആയുർവേദ ഡിസ്പെന്സറികളിലെ ഡോകുർ മാരുടെ സഹകരണത്തോടെ ഔഷധ ക്ഷപി തുടങ്ങുന്നതിന് കുടുംബശ്രീ റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ടുകൾ ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിക്കുക, യൂണിറ്റകളുടെ വിനോദസഞ്ചാര വകപ്പിന്റെ സഹായത്തോടെ സ്റ്റേ നടത്തുന്നതിന് സഹായം നൽകക എന്നിങ്ങനെ സാമ്പത്തിക ഭദ്രത കൈവരിക്കുന്നതിനള്ള പദ്ധതികളാണ് ഇതിലുള്ളത്.

• നീതി (നിയമ സഹായ കേന്ദ്രങ്ങൾ)

- സ്തീകൾക്ക് വ്യവഹാര സംബന്ധമായ വിഷയങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള നിയമ സഹായത്തിനം നിയമോപദേശങ്ങൾ നൽകുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം.
- നിരാലംബരായ സ്തീകൾക്ക് സൗജന്യ നിയമ സേവനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനമായുള്ള സംവിധാനം.
- 3. മണ്ഡലത്തിലെ പോലീസ് സ്റ്റേഷനുകൾ സ്ത്രീ സൗഹാർദ്ദ മാക്കണം
- സ്തീകൾ വാദികളോ പ്രതികളോ ആയ കേസുകൾ (റെവന്യ ഒഴികെ)
  തീർപ്പാക്കുന്നതിനള്ള പ്രത്യേക നിയമവേദികൾ.
- ആക്രമണ ത്തിന ഇരയാകുന്ന സ്തീകൾക്കുള്ള ശാരീരിക മാനസീക വിഷമങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി.
- സ്വത്തവകാശം സ്തീകൾക്ക് കൂടി ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള ബോധ വത്കരണം.
- റോഡപകടങ്ങൾ ഉൾപെടെ യുള്ള അത്യാഹിതങ്ങളിൽ പെടുന്ന വർക്കുള്ള നിയമസഹായം.
- 8. തൊഴിലിടങ്ങളിലുള്ള അവകാശ സംരക്ഷണത്തിനള്ള നടപടികൾ.
- 9. ഗാർഹീക പീഡനങ്ങൾ കണ്ടെത്തി പരിഹരിക്കുന്നതിനുള്ള സ്ക്വഡുകൾ.
- 10. സ്തീസുരക്ഷ ആപ്പ്.

• വിശ്രമം (സ്ത്രീ സൗഹൃദ വെയിറ്റിംഗ് ഷെഡുകൾ)

ശുചിമുറി, മുലയൂട്ടൽ കേന്ദ്രം, നാപ്കിൻ വെന്ടിംഗ് മെഷീൻ, ശുദ്ധജലം, ലഘു ഭക്ഷണശാല തുടങ്ങിയ സ്തീ സൗഹൃദപരമായ സംവിധാനങ്ങളോട് കൂടിയ ആധുനിക ബസ് കാത്തിരിപ്പ് കേന്ദ്രങ്ങൾ.

• നീലാംബരി (കൗൺസലിംഗ് സംവിധാനം)

സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥിനികൾക്ക് അവരുടെ കൗമാര കാലത്തിലെ മാനസിക ശാരീരിക ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങളെ പറ്റിയുള്ള സംശയ നിവാരണത്തിനായി കൗൺസലിംഗ് സംവിധാനം.

ആധുനിക ലോകത്തിൽ നമ്മുടെ കുഞ്ഞുങ്ങൾ കടന്നു പോകുന്ന നിരവധി ഘട്ടങ്ങളിൽ അവർക്ക് സമൂഹത്തിന്റെ പിന്തുണ ആവശ്യം വരുന്ന ഘട്ടങ്ങളും ഉണ്ടാവാറുണ്ട്. സൈബർ ക്രൈമുകളും ലഹരി മാഫിയയും ആദ്യം ലക്ഷ്യം വെയ്ക്കുന്നത് പലപ്പോഴും കുട്ടികളെയാണ്.

അവർക്ക് മാനസികമായ പിതുണ നൽകി കൂടെ നൽക്കാൻ സ്കൂളുകളിൽ നിലവിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കൗൺസിലർമാരെ സഹായിക്കുകയും, ഇത്തരം കൗൺസലിംഗ് നിലവിലില്ലാത്ത സ്കൂളുകളിൽ മണ്ഡലത്തിനുള്ളിലെ പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച കൌൺസിലർമാരുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. കുഞ്ഞുങ്ങൾ ശാരീരികമായി ചൂഷണം ചെയ്യപ്പെടുന്ന സാഹചര്യം ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനുള്ള ബോധവൽകരണം ലക്ഷ്യമിടുന്നു.

കൗമാരത്തിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുന്ന കുട്ടികൾക്ക് ശാരീരികവും മാനസികവുമായ വളർച്ചയെക്കുറിച്ചുള്ള ബോധവൽകരണവും ഇതിനോടൊപ്പം സാധ്യമാക്കുന്നു. പഠന വൈകല്യമുള്ള കുട്ടികളെ ആരംഭ ദിശയിൽ തന്നെ കണ്ടെത്തി കുറവുകൾ പരിഹരിക്കാനും ഇതുവഴി കഴിയും.

മോചനം (ലഹരി വിരുദ്ധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ)

- വക്പ്പിന്റെ സഹകരണത്തോടെ ലഹരിക്കടിമയായ കടുംബനാഥന്മാരെ ലഹരികളിൽ നിന്ന് മോചിപ്പിച്ച് ആരോഗ്യകരമായ ജീവിതത്തിലേക്ക് തിരികെ കൊണ്ടു വരുന്നതിനായി വീട്ടമ്മമാർക്ക് മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങളം സഹായങ്ങളം നൽകന്നം.
- 2. സൂളകളിൽ ലഹരി വിരുദ്ധ ബോധവത്കരണം.
- 3. സന്നദ്ധ സംഘടനകളുടെ സഹായത്തോടെ ക്യാമ്പുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.
- റെസിഡൻഷ്യൽ അസ്സോസ്സിയേഷനകളുടെ സഹകരണത്തോടെ ബോധവത്കരണവും തുടർപരിപാടികളും.
- 5. വ്യാപാരികളുടെ സഹകരണത്തോടെ പാന്മസാലകളുടെയും സിഗററ്റിന്റെയും വില്പന അവസാനിപ്പിക്കുക.
- യുവജന സംഘടനകളുടെ സഹായത്തോടെ അനധികൃത വില്പന അവസാനിപ്പിക്കുക.
- തെരുവനാടക സംഘങ്ങൾ ഗായക സംഘങ്ങൾ എന്നിവരുടെ സഹായത്തോടെ ആശയ പ്രചരണം സംഘടിപ്പിക്കുക.

• കളരി (ടെയിനിംഗ് സെന്ററുകൾ)

സ്തീകൾക്ക് അപ്രാപ്യമെന്ന കത്തി പോത്രന്ന മേഖലകളിൽ അവരെ പ്രാപ്തരാക്കുവാൻ കൗമാരകാലം മുതൽക്ക് തന്നെയുള്ള വിവിധ തരം ട്രെയിനിങ്ങുകൾ നൽകുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം. സൈക്കിൾ പരിശീലനം, എറോബിക്സ് പരിശീലനം, സ്വയം പ്രതിരോധത്തിനതകുന്ന ആയോധനകലാ പരിശീലനം, യോഗ പരിശീലനം തുടങ്ങിയ നൽകുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം.

- അംഗൻവാദികളിൽ പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച ടെയിനർമാരുടെ നിയന്ത്രണത്തിൽ യോഗയും, ജിംനാസ്റ്റിക്കാം..
- 2. എൽ.പി യൂ.പി സ്കൂളുകളിൽ യോഗയും ഏറോബിക്സം.
- 3. ഹൈ സ്കൂൾ കുട്ടികൾക്ക് കളരിപ്പയറ്റം കരാട്ടെയും മറ്റു ആയോധന കലകളും.
- റസിഡൻസ് അസോസിയേഷനുകളുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ വനിതകൾക്ക് സ്വയം പ്രതിരോധത്തിനുള്ള പരിശീലനം.
- 5. ആൺകുട്ടികൾക്കുള്ള ബോധവത്കരണം.

• ജാലകം (സൈബർ സാക്ഷരത)

- സ്തീകൾക്ക് സൗജന്യ കമ്പ്യൂട്ടർ സാക്ഷരതയും ഇന്റർനെറ്റ് അധിഷ്ടിത സർക്കാർ /സർക്കാരിതര സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നൈപുണ്യ വികസനവും ലക്ഷ്യം.
- ഇന്റർനെറ്റം നവമാധ്യമങ്ങളും ഉപയോഗിക്കുന്ന സ്തീകൾ ചൂഷണം ചെയ്യപ്പെടാനുള്ള സാധ്യതകളെ കുറിച്ച് ബോധവത്കരണം.
- 3. ഒരു വരുമാനോപാധി എന്ന തരത്തിൽ ഇന്റർനെറ്റിന്റെ സാധ്യത കളെ കുറിച്ചുളള പരിശീലനം.
- 4. ഉത്പന്നങ്ങൾ വിപണനം ചെയ്യുന്നതിന് ഓൺലൈൻ വില്പന സാധ്യതകളെ കുറിച്ചുള്ള ക്ലാസുകൾ.
- വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനം ആശയ വിനിമയത്തിനം പുതിയ മേഖലകൾ കണ്ടെത്തുക.
- കലാസാഹിത്യ മേഖലയിൽ സൈബർ ലോകത്തിന്റെ സാധ്യതകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്ത്രക.
- 7. സ്തീകൾക്ക് കമ്പ്യൂട്ടർ പരിശീലനം.
- 8. എല്ലാ സ്ത്രീകൾക്കും ഇമെയിൽ ഐ.ഡിയും ഇന്റർനെറ്റ് അധിഷ്ടിത സൂാർട്ട് ഫോൺ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനമുള്ള പരിജ്ഞാനവും സാധ്യമാക്കുക.

ചെമ്പനീർ (സ്ക്കീ സൗഹൃദ ഉദ്യാനങ്ങൾ)

സ്തീകൾക്ക് മാത്രമായി ഒത്തു കൂടാനം സ്തീ ശാക്തീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചർച്ചകൾക്കും സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തന ങ്ങൾക്കുമായി സ്തീകളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഷീ പാർക്കുകൾ.

- ജലസമ്വദ്ധി യിലൂടെ പുനർജ്ജീവിച്ച നീരുറവകളുടെ യും കളങ്ങളുടെയും സമീപത്തുള്ള നടപ്പാതകൾ സഞ്ചാര യോഗ്യമാക്കി എല്ലാവർക്കും (സ്തീയ്ക്കാം പുരുഷന്മാർക്കും) ഒപ്പം നടക്കാനുള്ള ഇടമാക്കി മാറ്റം.
- ഈ പ്രദേശം ഒന്നിച്ചിരിക്കാനം കുട്ടികൾക്ക് കളിസ്ഥലമായി ഉപയോഗിക്കാനം
  ഉള്ള സ്ഥലമായി മാറ്റം.
- തട്ടുകടകളം പ്രാദേശികമായി ലഭികന്ന കാര്ഷികോല്പന്നങ്ങളം മറ്റം മൂല്യവർദ്ധിത ഉത്പന്നങ്ങളായി മാറ്റി വിപണനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ചെറിയ ഷോപ്പുകളം സ്ഥാപിക്കാം.
- 4. ആനകാലികങ്ങളം പുസ്തകങ്ങളം കൈമാറുന്നതിനള്ള വായന ശാലകൾ സ്ഥാപിക്കം.

ശാന്തം (വയോജന സ്ത്രീ <u>ക</u>ട്ടായ്യ കേന്ദ്രം)

പ്രായം ചെന്നതും ഒറ്റപ്പെട്ട് കഴിയുന്നതുമായ അമ്മമാർക്ക് പകൽ സമയങ്ങളിൽ ഒത്തുകൂടുന്നതിന് പഞ്ചായത്ത് കേന്ദ്രങ്ങളിൽ അമ്മ വീടുകൾ ഒരുക്കുക.

- 1. ഒറ്റപ്പെട്ടപോയ വൃദ്ധരുടെ കൂട്ടായ്മ.
- 2. വൈകുന്നേരങ്ങളിൽ വിദ്യാലയങ്ങളിൽ നിന്നോ ജോലി സ്ഥലത്തു നിന്നോ മടങ്ങുന്ന പെൺകുട്ടികൾക്കുള്ള സുരക്ഷിത കേന്ദ്രം.
- 3. അംഗൻവാടിയോടു ചേർന്ന് മുതിർന്നവരുടെ വിശ്രമകേന്ദ്രം.
- 4. കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കും മുതിർന്നവർക്കും ഇടയിലെ ആരോഗ്യപരമായ ആശയ വിനിമയം സാധ്യമാക്കുന്നം.
- 5. പോഷകാഹാരവും മരുന്നം ശ്രദ്ധയും ഉറപ്പവരുത്തുന്നു.
- 6. മാനസികാരോഗ്യം സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു.
- 7. കൃത്യമായ ചികിത്സ ഉറപ്പവരുത്തുന്നു.

• കാരുണ്യം (ഭിന്നശേഷികാർക്ക് പരിരക്ഷ)

ഭിന്നശേഷിക്കാരായ സ്ത്രീകൾക്കും മാനസിക വൈകല്യമുള്ളവർക്കും ആവശ്യമായ എല്ലാവിധ പരിരക്ഷയും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം.

- ശാരീരിക മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്ന പെൺകുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം.
- ഭിന്നശേഷിയുള്ള കുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ജനകീയ ഇടപെടലുകൾ.
- 3. കൈത്തൊഴിലിൽ ഏർപ്പെടാൻ കഴിവുള്ള കട്ടികൾക്കുള്ള പരിശീലനം.
- 4. ഭിന്ന ശേഷിയുള്ളവരെ പരിപാലിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളിൽ എത്താത്തവർക്കുള്ള പുനരധിവാസം.
- 5. കൃതൃമായ വൈദ്യ പരിശോധന.
- 6. മാനസിക സമ്മർദ്ദം അനഭവിക്കുന്നവർക്കുള്ള സാന്ത്വന ചികിത്സ.

ജൈവ സമ്പദ്ധി (ജൈവ പച്ചക്കറി ക്ലഷി പ്രോത്സാഹനം)

ഓരോ വീട്ടിലേക്കാവശ്യമായ പച്ചക്കറികൾ സ്വന്തം വീടുകളിൽ തന്നെ അടുക്കള തോട്ടങ്ങളിലൂടെയും മട്ടുപ്പാവ് കൃഷിയിലൂടെയും ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ പ്രോത്സാഹനവും നിർദ്ദേശങ്ങളം ലഭ്യമാക്കുക.

- കൃഷി വകുപ്പുമായി ചേർന്ന് ജലസമ്പദ്ധി യുടെ തുടർപ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി വീണ്ടെടുത്ത നീരുറവകളുടെ സമീപത്തുള്ള ഭ്രമി യിൽ ജൈവ കൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കുന്നം.
- തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കുന്ന കൂടെ ജൈവ കൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കുന്നം.
- 3. റസിഡൻസ് അസ്സോസ്സിയേഷനകൾക്ക് ജൈവ കൃഷി തുടങ്ങുന്നതിനള്ള വിത്താം വളവും നൽകി മത്സരാടിസ്ഥാനത്തിൽ കൃഷി തോട്ടം നിർമ്മിക്കുന്നതിന് പിതുണ നൽകുന്നം.
- സ്കൂളുകളിൽ സന്നദ്ധ സംഘടനകളുടെ സഹായത്തോടെ ജൈവ കൃഷി തുടങ്ങുന്നതിനുള്ള സഹായം നല്യന്നം.
- ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന പച്ചക്കറികൾ വില്പന നടത്തുന്നതിന് സ്ഥിരം സംവിധാനം മേഖല തിരിച്ച സജ്ജീകരിക്കുന്നം.
- 6. മികച്ച കർഷകരെ ആദരിക്കുന്നം.

• സുഭക്ഷ്യം (മായം കലരാത്ത ഭക്ഷണ നിർമ്മാണം)

തനത് ഭക്ഷണ രീതികളും മായം കലരാത്ത ഭക്ഷണ നിർമ്മാണവും വിതരണവും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം.

- 1. ജൈവ പച്ചക്കറി ഉത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുക.
- 2. നാടൻ ഭക്ഷണം നിർമ്മിച്ച് വിതരണം നടത്തുന്ന യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുക.
- സൂളുകളോടനബന്ധിച്ച ഫാസ്റ്റ് ഫുഡും കുപ്പിയിലടച്ച പാനീയങ്ങളും വിൽക്കുന്ന കടകളിൽ നിന്നും അവ പിൻവലിച്ച് ആരോഗൃകരമായ നാടൻ ഭക്ഷണം വിതരണം ചെയ്യക.
- 4. പ്രധാന കവലകളിൽ നാടൻ ഭക്ഷണം ലഭിക്കുന്ന കുടുംബശ്രീ തട്ടുകടകൾ സ്ഥാപിക്കുക.

• സ്പർശം (പാലിയേറ്റീവ് കെയർ)

സാന്ത്വന പരിപാലനം ആവശ്യമാകുന്ന കിടപ്പ് രോഗികൾക്ക് ആവശ്യമായ പരിപാലനവും ആവശ്യം കണ്ടറിഞ്ഞുള്ള മെഡിക്കൽ ഉപകരണങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുകയും സാന്ത്വന പരിപാലനത്തിനായി പഞ്ചായത്ത് തിരിച്ചുള്ള വനിതാ കൂട്ടായ്യകൾ ഒരുക്കുക.

- നിരാലംബരായ രോഗികൾക്ക് ആശ്വാസം പകരുന്ന പാലിയേറ്റീവ് കെയർ എല്ല രോഗികൾക്കും ലഭിക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നം.
- 2. നിലവിൽ ഈ പ്രവർത്തിയിൽ ഏർപ്പെടുന്നവർക്കു പുറമേ മണ്ഡലത്തിൽ താമസിക്കുന്ന ആരോഗ്യരംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്നവരെയും മണ്ഡലത്തിലെ ആരോഗ്യ പ്രവർത്തകരെയും ഉൾപ്പെടുത്തി മേഖല തിരിച്ചുള്ള സ്ക്വഡുകൾ.
- ആവശ്യമായ മരുന്നകൾ യഥാസമയം ലഭിക്കുന്ന എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താൻ പ്രത്യേക നിരീക്ഷണ സംഘം.
- 4. ആംബുലൻസിന്റെ സേവനം.

• സമാന്തരം (മദർ പി.ടി.എ കൂട്ടായ്യ)

സൂളുകളിൽ മദർ പി.ടി.എ അംഗങ്ങൾക്ക് തൊഴിൽ പരിശീലനവും സൂളുകളിൽ പച്ചക്കറി തോട്ടം നിർമ്മാണവും, ലഹരി വിരുദ്ധ ജാഗ്രതാ പ്രവർത്തനങ്ങളും മറ്റ സ്വയം തൊഴിൽ പ്രവർത്തനങ്ങളും.

- 1. പ്രൈമറി സൂളുകളിലെ മദർ പി.ടി.എ അംഗങ്ങളുടെ കൂട്ടായ്മകൾ രൂപീകരക്കുന്നു.
- 2. സ്കൂളുകളിലെ ജൈവ പച്ചക്കറിത്തോട്ടം സംരക്ഷിക്കുന്നു.
- 3. അമ്മമാരെ ചെറിയ കൈത്തൊഴിലുകൾ പരിശീലിപ്പിക്കുന്നം.
- 4. വിദ്യാഭ്യാസ നിലവാരം വിലയിൽത്താൻ കഴിയുന്നം.
- 5. ഉച്ചഭക്ഷണ വിതരണത്തിൽ ഇടപെടാൻ കഴിയുന്നം.
- 6. കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ വൃക്തിത്വ രൂപീകരണത്തിൽ നേരിട്ടിടപെടാൻ കഴിയുന്നു.
- 7. ആഴ്ച്ചയിലൊരിക്കലെങ്കിലും പുരുഷൻമാരുടെ ഒത്തുചേരലും ഉണ്ടാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതിലൂടെ കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ സ്വഭാവ രൂപീകരണതിൽ പുരുഷൻമാരുടെ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കാൻ കഴിയുന്നം.

സ്തേഹിത (സ്ത്രീ സൗഹൃദ സർക്കാർ സംവിധാനങ്ങൾ)

മണ്ഡലത്തിലെ സർക്കാർ ഓഫീസുകളിൽ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ഉൾപ്പടെ സ്തീകൾക്ക് ഇടപഴകാനാകം വിധമുള്ള സംവിധാനങ്ങളും സ്തീ സൗഹൃദ ടോയിലറ്റ് സംവിധാനങ്ങളും ഒരുക്കുക.

- മണ്ഡലത്തിലെ സർക്കാർ ഓഫീസുകൾ സ്ത്രീ സൗഹാർദ്ദമാണെന്ന ഉറപ്പുവരുത്തുന്നം.
- മണ്ഡലത്തിലെ എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ജോലി നോക്കുന്ന സത്രീകൾക്കാതൊഴിലിടങ്ങളിലെ സുരക്ഷ ഉറപ്പവരുത്തുന്നം.
- സർക്കാർ സർക്കാരിതര സ്ഥാപനങ്ങളിൽ സ്ത്രീകൾക്ക് പ്രശ്നപരിഹാര സെല്ലുകൾ പ്രവർത്തനക്ഷമമാണെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുന്നം.
- 4. പോലീസ് സ്റ്റേഷനകളിൽ പരാതിയുമായി വരുന്ന സ്തീകളുടെ സ്വകാര്യത ഉറപ്പവരുത്തുന്നു.
- 5. സർക്കാർ സർക്കാരിതര സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ആരോഗ്യകരമായ ചുറ്റപാടുകൾ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നു.
- 6. ഷീ ടോയിലറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നം.
- 7. മുലയൂട്ടൽ കേന്ദ്രങ്ങൾ ഉണ്ടെന്ന് ഉറപ്പവരുത്തുന്നം.

പര്യാപ്തം (സ്വയം തൊഴിൽ പരിശീലനം)

സ്ത്രീകളെ സ്വയം പര്യാപ്തമാക്കുന്നതിനായി സ്വയം തൊഴിൽ പരിശീലന പരിപാടികൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിനും, സ്വയം തൊഴിൽ നിർമ്മാണ കൂട്ടായ്മകളിലൂടെ ഉത്പന്നങ്ങൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നതിനും വിപണനം ചെയ്യുന്നതിനും ഉള്ള സംവിധാനം.

- 1. വിദ്യാ സമ്പന്നരായ തൊഴിൽ രഹിതർക്ക് സ്വയം തൊഴിൽ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശം.
- പ്രാദേശികമായി ലഭിക്കുന്ന അസംസ്കൃത വസ്തക്കളിൽ നിന്ന് ഉത്പന്നങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള പരിശീലനം.
- 3. കാർഷികോൽപന്നങ്ങൾ മൂല്യവർദ്ധിത ഉത്പന്നങ്ങളായി മാറ്റുന്നതിനുള്ള പരിശീലനം.
- 4. നവീകരിച്ച ജലസ്രോതസുകൾക്ക് സമീപം കുടുംബശ്രീ കഫേകൾ.

തുല്യത (സ്ത്രീകൾക്ക് അടിസ്ഥാന വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത)

മണ്ഡലത്തിലെ മുഴുവൻ സ്ത്രീകൾക്കും അടിസ്ഥാന വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ.

- അടുത്ത 3 വർഷത്തിനള്ളിൽ മണ്ഡലത്തിലെ മഴുവൻ സ്തീകളെയും -പുതുഷൻമാരെയും എസ്.എസ്.എൽ.സി പരീക്ഷ പരിശീലനം നൽകി വിജയം നേടാൻ പ്രാപ്തരാക്കുക.
- തൊഴിലിടങ്ങളിൽ സ്തീകൾ നേരിടുന്ന അനീതി അവസാനിപ്പിക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കുക.

• ച്ചണ്ടുവിരൽ (Carrier Guidance & Coaching)

വിദ്യാർത്ഥിനികൾക്ക് ഉന്നത പഠനത്തിനും തൊഴിലിനും ആവശ്യമായ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കാൻ ഉള്ള സംവിധാനം.

- 1. ഉന്നത വിദ്യഭ്യാസത്തിനള്ള മാർഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകം.
- വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാവർക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട തൊഴിൽ മേഖല തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനുള്ള സഹായം.
- 3. മത്സരപരീക്ഷയ്ക്ക് പരിശീലനം.
- 4. വിദേശത്ത്വൾപ്പെടെയുള്ള തൊഴിലവസരങ്ങൾ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നം.

• പരിശുദ്ധി (പരിസര ശുചീകരണത്തിൽ സ്തീ പങ്കാളിത്തം)

പരിസര ശുചീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സ്തീകളുടെ സജീവ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കുന്നതിലൂടെ ഉറവിട മാലിന്യ സംസ്കരണം, പ്ലാസ്റ്റിക്ക് നിരോധനം, പൊതു സ്ഥലങ്ങളിൽ മാലിന്യം നിക്ഷേപിക്കുന്ന അനാരോഗ്യ പ്രവണതകൾ അവസാനിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടുന്ന ജാഗ്രതാ സമിതികൾ, കമ്മ്യൂണിറ്റി ബയോ ഗ്യാസ് ഉത്പാദനം എന്നിവ സാധ്യമാക്കുക.

- ജലസമ്വദ്ധി തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി നടപ്പിലാക്കുന്ന കുടിവെള്ള സ്ത്രോതസുകളുടെ ശുചിത്വം സ്തീകൾക്കൊപ്പം പുരുഷന്മാരുടെ പ്രാതിനിധ്യം.
- 2. വനിതകൾക്ക് പേപ്പർ ബാഗ് നിർമ്മാണത്തിൽ പരിശീലനം.
- 3. പ്ലാസ്റ്റിക്ക് ബാഗുകൾക്ക് പകരം പേപ്പർ ബാഗുകൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന് വ്യാപാരികൾക്ക് ബോധവത്കരണം.
- 4. പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ മാലിന്യം വലിച്ചെറിയുന്നത് തടയാനുള്ള നടപടികൾ.
- 5. പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ ഉള്ള മാലിനൃം നീക്കും ചെയ്യുന്നതിന് സ്ക്വാഡുകൾ രൂപീകരിക്കൽ.
- 6. മണ്ഡലത്തിലെ പഞ്ചായത്ത് കേന്ദ്രത്തിൽ പ്ളാസ്റ്റിക് shreding യൂണിറ്റുകൾ
- 7. പൊതുസ്ഥലങ്ങളിലുള്ള മതിലുകളിൽ വെർട്ടിക്കൽ ഗാർഡൻ നിർമ്മാണം.

• സംസ്കാര (സ്ക്രീകളുടെ കലാപരമായ വാസനകൾക്ക് പ്രചോദനം)

സ്ത്രീകളുടെ കലാപരമായ കഴിവുകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും വിദ്യാർത്ഥിനികളുടെ സർഗ്ഗശേഷി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഉള്ള നടപടികൾ. മതിയായ പരിശീലനം ലഭിക്കാത്തത് കൊണ്ടു മാത്രം തിളങ്ങാതെ പോയ പല പ്രതിഭകളും ഉണ്ടാകാം അങ്ങനെയുള്ളവർക്കാം പരിശീലിപ്പിക്കാൻ അവസരം തേടുന്നവർക്കാം ഒരുപോലെ പ്രയോജനപ്പെടുത്താവുന്നതാണ് ഈ പദ്ധതി.

1. **ഗീതം:** ഗായകർക്കം

2. **നാട്യം:** നർത്തകർക്കം

3. ഭരതം: അഭിനേതാക്കൾക്കും

4. **തൂലിക:** സാഹിത്യാഭിരുചിയുള്ളവർക്കും

5. **ചായം:** ചിത്രകാരികൾക്കം

കഴിവുതെളിയുക്കുന്നതിനുള്ള വേദികളാകം.

ലോക ക്ലാസ്സിക്കുകൾ അവ പുസ്തകങ്ങളാട്ടെ, ചലച്ചിത്രങ്ങളാട്ടെ, നാടകങ്ങളാട്ടെ, മറ്റ കലാത്രപങ്ങളാട്ടെ, നമ്മുടെ മണ്ഡലത്തിലെ ജന സമൂഹത്തിന് ലഭ്യമാക്കാൻ ഈ പദ്ധതിക്ക് സാധിക്കും.

• അനബന്ധ കർമ്മപദ്ധതികൾ

- 1. നുരക്ഷിതമായ ജീവിത സാഹചര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുക.
- പുരുഷന്മാർക്ക് കുടുംബത്തിനോടുള്ള ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളെ കുറിച്ചുള്ള ബോധവത്കരണം.
- 3. സ്തീകൾക്ക് വരുമാന വർദ്ധനവിനുള്ള തുടർപ്രവർത്തനങ്ങൾ.
- 4. പ്രധാന കേന്ദ്രങ്ങളിൽ ഫുഡ് കോർട്ടുകൾ വിനോദ സഞ്ചാര വകുപ്പിന്റെയും ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷ വകുപ്പിന്റെയും സഹകരണത്തോടെ നടപ്പിലാക്കും.
- 5. സഞ്ചരിക്കുന്ന വായന ശാലകൾ തുടങ്ങും.
- 6. ന്യൂടൽ ഫൂട്ബോൾ, ബാസ്കറ്റ്ബോൾ, ഖോ–ഖോ ടീമുകൾ.
- 7. ഷീ ടാക്സി സംവിധാനം നഗരത്തിലേക്ക് പോകുന്ന സ്ത്രീകൾക്ക്.
- 8. കാർ പൂളിംഗ്.

10. ഉപസംഹാരം

ഇതൊരു സമീപന രേഖ മാത്രമാണ്. ഇതിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കി ആവശ്യമായ കൂട്ടിക്കുറയ്ക്കലുകൾക്ക് ശേഷം "**ഒപ്പം**" എന്ന ആശയത്തെ സാർത്ഥകമാക്കുകയാണ് നാം ഓരോരുത്തരും ചെയ്യേണ്ടത്.

സംസ്ഥാനത്തെ വിവിധ വകപ്പുകൾ നടപ്പാക്കുന്ന സ്ത്രീ വികസന പരിപാടികളും തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വനിതാ ഘടകപദ്ധതി പ്രവർത്തനങ്ങളും ഏകോപിപ്പിച്ചു കൊണ്ടും ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിയുടെ വികസന നയം സ്ത്രീ സൗഹൃദപരമാക്കി കൊണ്ടുമാണ് മുകളിൽ സൂചിപ്പിക്കപ്പെട്ട "സ്ത്രീ സൗഹൃദ കാട്ടാക്കട നിയോജക മണ്ഡലം" എന്ന ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നത്.

"ഒപ്പ"ത്തിനൊപ്പമുണ്ടാകണം...